

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva ulica 6. — Telefon št. 3124, 3123, 3124, 3125, 3126

JUTRO

Izhaja vsak dan, razen ponedeljka. Naročnina znaša mesečno Din 25.— Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo: Ljubljana, Knafljeva ulica 6. Telefon 3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor, Gosposka ulica 11. Telefon št. 2440. Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1. Telefon št. 65.

Rokopis se ne vrača.

Simptomi motne dobe

Ze meseca sem je JNS izložena psov- kam in klevetam. kakršne celo v naši moralno tako neuravnoteženi javnosti le redko čujemo in doživljamo. V tem koncentričnem ognju proti JNS složno sodelujejo navidezno najnasprotnjejši si elementi, ki po svoji sili tem dokazujejo, da jih vodi ena ista misel: podreti temelje one jugoslovske politike, ki jo zastopa in brani JNS. Fraze o demokraciji, svobodi in narodnih pravicah in kar je podobnega, imajo le namen maskirati ta glavni cilj. Vse drugo se pušča v nemar in nasprotniki JNS niti ne vedo, kaj bi naj po doseženem uspehu sami solidnega zgradili. V zboru na padalcev na JNS se je zbrala pisana in raznolika družba, ki s svojo disharmonijo samo še povečava splošno zmešnjavo vseh pojmov in vseh vrednosti v našem političnem življenju.

Zal nam je, da moramo ugotoviti, da se je v zadnjem času pridružil napadalcem na JNS tudi bivši predsednik vlade dr. Milan Srškić. Nedavno je razposlal nekaterim bivšim radikalom posebno pismo, v katerem jim razlaga svoje politične poglede. V tej svoji razpravi se dr. Srškić obračunava z JNS, pri tem pa se izjavlja tudi o JNS na način, ki njegovemu pismu daje značaj premišljeno zasnovanega napada na politično organizacijo, katere soustanovitelj in vodilni član je bil ves čas, dokler je bila na oblasti. Pismo dr. Srškića sicer daleč nima pomena, ki mu ga morda sam pripisuje. Krog onih, ki bi bili voljni, da posvečajo njegovim besedam posebno pažnjo, je za to mnogo preozek. Navzlic temu je treba to pismo zabeležiti kot simptom motne dobe, v kateri živimo, ko mnogi mislijo, da jim je vse dopuščeno. Nikdo v tej državi pač nima manj pravice soditi JNS nego g. dr. Srškić.

Ze spomladi je dr. Srškić na neki konferenci v Sarajevu poskušal povsem netočno prikazati smisel in pomen JNS. Dejal je, da je bila JNS instrument avtoritativnega režima, danes pa da ovira normaliziranje političnih pri- lik. Normalizacijo pričekni vidi dr. Srškić v vračanju na stare stranke: ljudje naj se »zopet zbirajo okrog svojih strankarskih matic, iz katerih so izšli«. Do sleden svojemu novemu nazoru, se je dr. Srškić res ponudil glavnemu odboru stare radikalne stranke. Uspeha pa ni bilo.

V pismu svojim prijateljem se dr. Srškić vreča na svoje pomladansko te- zo. JNS je ustanovljena, pravi, v času izrednega režima. Z Velikim kraljem pa je padla avtoriteta, ki je dajala temu provizornemu izrednemu režimu moč in opravičilo. Danes sta potrebna spoznanje in široko sodelovanje vseh pozitivnih političnih vrednot. Dr. Srškić se zavzema za medstrankarsko sodelova- nje, ker verjame, da postaja sorodnost strankarskih ideologij vse večja, vsled česar temu sodelovanju nič ne stoji na poti razen novih strank, med katere šteje tudi JNS. Pisec je globoko prepričan, da bo reorganizacija JNS izzvala nove nepotrebne potrese, boje med strankami in škodljive zaostitve. Ze s tem, da se JNS zopet krepko pojavlja med narodom, se daje po mnenju g. dr. Srškića drugim strankam povod, da s strahom in skrbjo vidijo v obnovljenem delu JNS težnjo za drugimi metodami dela in politične borbe, in povod za ustvarjanje front, kar izključuje možnost sodelovanja. Pisec smatra zato, naj se pristavi JNS vrnejo v svoje stare partije in poziva bosanske radikale, naj pozabijo, kar je bilo, organizirajo zopet radikalno stranko ter se vrnejo pod poveljstvo g. Ace Stanovića. To domotožje g. Srškića je tem bolj značilno, ker njegova »matica« na take in slične ponudbe trdovratno molči.

Seveda je v Jugoslaviji prav mnogo ljudi, ki se še dobro spominjajo, kaj je govoril g. dr. Srškić o JNS poprej in kakšno je bilo njegovo mnenje o starih strankah. V svečani obliki je g. dr. Srškić ponovno proglasil vračanje v stare strankarske razmere za nesrečo, kate- ro je treba za vsako ceno preprečiti. Da, še več! Je nekaj ljudi v tej državi, ki dobr vedo, da je bil dr. Srškić med onimi političnimi osebnostmi, ki so se svojčas naraynost zaklele, da se nikdar več ne bodo vrnile v svoje stare stran- ke. Kdaj in komu je dr. Srškić to moš- ko besedo zastavil celo s svojim lastno- ročnim podpisom, to on sam najbolje ve.

Gotovo je g. dr. Srškić dano prosto, da zapusti vrste JNS, ako je izgubil vero v osnovne misli one politike, ki je bila inaugurirana s šestim januarjem. To je njegova osebna zadeva. Ne more mu pa biti dopuščeno, da netočno pred- stavlja vlogo JNS, sumničj njeno delo in proglasa njen obstoj kot oviro za naše notranje izmirjenje. Gospod Srškić naj se opredeljuje, kakor hoče. Ali iskati si novo politično vlogo za napadi

NOVE GOSPODARSKÉ POGODBE Z RUMUNJO

Nekateri rezultati bukareških konferenc — Preskrba naše vojske z bencinom in rumunske vojne industrije z bakrom — Izjava predsednika rumunske vlade

Bukarešta, 11. septembra. AA. Predsednik rumunske vlade Tatarescu je sprejel v posebni javnici ravnanja agencije Avale Svetislava Petrovića in mu izjavil za jugoslovske tisk med drugim:

»Obisk predsednika jugoslovske vlade dr. Stojadinovića je bil važen dogodek za okrepitev jugoslovsko-rumunskega raz- merja. Ta obisk ne pomeni samo nove ak- cije z namenom, da se pokaže javnosti ena- kost ciljev, po katerih stremimo v svoji zunanji politiki z rano ob rami s svojimi za- vezniki in ki se izražajo v geslu »Mir in varnost«, temveč nam je tudi omogočil proučevanje in naglo ureditev cele vrste problemov, ki zelo zanimajo naši dve drž- vi. Med temi problemi smo v prvi vrsti raz- pravljali o gospodarskih vprašanjih, ker mislimo, da se morajo naše politične zveze izpopolniti tudi z gospodarskimi zvezami. Pri tem proučevanju smo prišli do važnih sklepov, ki se bodo kmalu izrazili v de- janju. Eden izmed teh važnih sklepov, ki se tičejo jugoslovske koristi, je sklep, ki ureja pomembno vprašanje oskrbe Jugosla- vije z bencinom. Jugoslavija razpolaga z obilnimi naravnimi bogastvi, manjka ji pa petroleja. Zato letalstvo vojske in morna- rika niso imele zadostnega porostva, da bodo vedno redno oskrbljene z zadostnimi količinami bencina. Na predlog predsednika dr. Stojadinovića sem dal to vprašanje prou- čiti in v zadovoljstvo mi je, da lahko izja- vim, da je to za Jugoslavijo življenjsko vprašanje že sedaj urejeno. Ze danes do- polnimo smo podpisali prvi dogovor o tem in je jugoslovske vojski, jugoslovskeemu letalstvu in vojni mornarici oskrba z ben- cinom zagotovljena.

Obenem smo sprejeli sklepe glede oskrbe rumunske vojne industrije s surovinami, ki nam jih primanjkuje, ki nam jih pa lahko

dobavlja Jugoslavija; med drugim gre za baker. Ta prvi dogovor bo dopolnjen z na- daljnimi sklepi. Naši pristojni krogi za te- ga obiska niso držali križem rok. Opravili smo mnogo plodnega dela, delali smo in delo je bilo koristno za obe državi. Tako so bili dnevi, ki jih je prebil v Bukarešti predsednik vlade dr. Stojadinović, nova ma- nifestacija jugoslovsko-rumunskega brat- stva in solidarnosti. Oba se tega zelo vese- liva.

Tatarescu je končno izrazil direktorju agencije Avale dr. Petroviću svoje velike simpatije za jugoslovske tisk, ki podpira delo jugoslovske in rumunske vlade ter delo drugih zaveznikov vlad Male antante in Balkanske zveze.

Dr. Stojadinović o Tatarescu in Antonescu

Bukarešta, 11. septembra. AA. Danes ob 12. je predsednik vlade dr. Stojadinović obiskal jugoslovskega poslanstva, saj ogledal pisarne ter se dalje časa razgovarjal s poslanskim uradnikom Ob 12.30 je v ru- munske ministrske predsedništvo v na- zvočnosti predsednika Tataresca sprejel no- varinje, ki jim je podal naslednjo izjavo: »Doselej nsem imel časti osebno poznati predsednika vlade g. Tataresca in novega zunanjega ministra g. Antonesa, dvodne- vno skupno delo pa je pokazalo, da je pra- vo zadovoljstvo deati z njima. Rad imam energične ljud. realiste, ki so po svojem duhu pripravljene za odločitve in za akcijo. Zato smo se tudi med seboj lahko razume- li in zato smo tudi takoj spravili v dejanje sprejete sklepe. Odveč je reči, da sem gle- de znanje politike tudi to pot ugotovil po- polno enakost naših nazorov. Cilji, metode in politike Male antante ostanejo torej na- izpremenjeni. Moje bivanje v Bukarešti je bilo zelo koristno. Ko zapuščam lepo ru- munske prestolnico, obžalujem samo to, da

ne morem dalje ostati, vendar pa upam, da bodo po tem prvem obisku prišli še drugi z obeh strani.

Most čez Dunav

Bukarešta, 11. septembra. p. V rumunskih političnih krogih izjavljajo, da so tridnevni razgovori predsednika jugoslovske vlade dr. Stojadinovića s predsednikom rumunske vlade dr. Tatarescom v vsakem pogledu uspeli. Pri tem opozarjajo, da so se sukali razgovori v prvi vrsti okrog gospodarskih vprašanj ter so bili sklenjeni dogovori, ki bodo v največji meri pospešili medsebojno gospodarsko sodelovanje in medsebojno iz- menjavo blaga. Med drugimi važnimi vpra- šanji je bilo v razpravi tudi vprašanje zgra- ditve mostu preko Dunava, da bi bila tako ustvarjena najkrajša in neposredna zveza med Jugoslavijo in Rumunijo. O uspehu teh dogovorov je bil obveščen tudi rumunski prometni minister Franasovici, ki se mudi v Parizu. Na povratku iz Pariza se bo v soboto ustavljal v Beogradu, kjer bo ostal dva dneva ter se podrobno dogovoril gle- de zgraditve tega mostu.

Razgovori med Stojadinovićem in Tata- rescom so se nanašali tudi na gospodarsko sodelovanje v okviru držav Male antante. Nadaljevale se bodo te razprave na konfe- renci Male antante v Bratislavi. Dr. Stoj- adinović je posetil znane rumunske petro- lejske vrelce v Moreni in v bukareških kro- gih zatrjuje, da so bile pri tej priliki sklenjene velike dobave petroleja za Ju- goslavijo.

Odhod v Bratislavo

Bukarešta, 11. septembra. AA. Danes ob 13. je predsednik vlade in zunanji minister dr. Stojadinović zapustil Bukarešto skupaj z

rumunskim zunanjim ministrom Viktorjem Antonescum in državnim podtajnikom v zunanjem ministstvu Viktorjem Badale- scum v spremstvu jugoslovskega posla- nika v Bukarešti Kasidolca in direktorja agencije Avale dr. Svetislava Petrovića. Dr. Stojadinović in Antonescu sta odpotovala v Bratislavo, kjer se bo jutri začelo zasedanje stalnega sveta Male antante.

Sodelovanje prezidenta Beneša

Bratislava, 11. septembra. o. Konferenca zunanjih ministrov Male antante, bo jutri otvorena v znanem slovaškem letovišču Topolčianky, kjer se mudi prezident repu- blike dr. Beneš. Otvorilni seji bo predse- doval dr. Beneš osebno. Seja se bo nato nadaljevala popoldne v Bratislavi. Na kon- ferenci bodo med drugim razpravljali tudi o skupnem stališču, ki ga bo zavzela Mala antanta v pogledu reforme Društva narod- ov.

Iz Bratislave v Zenevo

Bratislava, 11. septembra. o. Na zaseda- nje Društva narodov, ki se prične 18. t. m. bodo odpotovali vsi trije zunanji ministri Male antante. Verjetno je, da se bo v Ze- nevi vršil tudi izredni sestanek stalnega sveta Male antante.

Prihod novinarjev

Praga, 11. septembra. AA. Jugoslovska novinarska delegacija pod vodstvom šefa Presbitorja dr. Lukovića in rumunska novi- narska delegacija pod vodstvom g. Sandu- lesca sta prišli sinoči v Bratislavo, kjer se bodo novinarji udeležili konference Male antante. Na postaji jih je pozdravil nači- snik češkoslovaškega presbitorja g. Hajek z večjim številom češkoslovaških novinarjev. Ob tej priliki bo v Bratislavi tudi redna let- na skupščina novinarke Male antante.

„Vse ubežne vojne ladje je treba uničiti“

Portugalska vlada predlaga skupno akcijo proti ubež- nim vojnim ladjam, ki bi hotele podpreti madridsko vlado

Lizbona, 11. septembra. o. Kakor zatrju- jejo v dobro poučenih krogih, je portugal- ski ministrski predsednik v posebni noti opozoril francosko, angleško, belgijsko, nizozemsko, nemško in italijansko vlado na veliko razpredeno komunistično nevar- nost, ki grozi zaradi dogodkov v Španiji in vsestranske akcije komunistov v vsej za- padni Evropi. V svoji noti opozarja tudi na zadnje dogodke na Portugalskem in naglašja, da sporadični upori v portugalski mornarici jasno dočazujejo, da skušajo ko- munisti iz ednice posameznih vojnih mor- naric formirati svojo lastno rdečo morna- rico. To ograža v največji meri ne samo portugalsko, marveč tudi francosko, an- gleško, belgijsko in nizozemsko mornarico. Portugalski ministrski predsednik predlaga zaradi tega skupno akcijo in sklenitev do- govora med mornaricami vseh omenjenih držav, da brezpogovorno uničijo vse vojn- e ladje, ki bi iz katerekoli vojne mornarice pobegnile in odšle na pomoč madridski vla- di.

Novi upori v vojni mornarici in vojski

London, 11. septembra. o. »Times« poroča iz Gibraltarja, da je po zanesljivih vesteh prišlo na Portugalskem od novih vojskih uporov. Posledke več vojnih ladij, ki so bile zadržane ob izlivu reke Tago, so se upr- le. Na neki križarki so uporniki mornar- ki pobili vse oficirje, nato pa so začeli bom- bardirati Lizbono. Tudi v posameznih gar- nizijah se je začelo vojaško upirati. Ofi- cirje so deloma zaprli, deloma pa pobili. Vlada je odredila stroge ukrepe, da te za- sedaj še lokalne upore zaduši.

proti ljudem, ki so verovali v moč ideje takrat, ko so skupaj z njim ustanovila- li stranko, pa te vere niso izgubili, ko je državna oblast prešla v druge roke, to ni fair. Najmanj pa je to dopuščeno politiku, ki je od 6. januarja 1929 sem bij najdalje in na najmerodajnejših mestih v vladi. Dr. Srškić je v šestojan- uarskem režimu prevzel ministrstvo pravde in je ostal na tem položaju do februarja 1931. torej več kot dve leti; nato je bil eno leto minister pri pred- sedništvu vlade in 5 mesecev je vodil resor notranjega ministrstva. Dne 3. julija 1932. je bil imenovan za pred- sednika ministrskega sveta, na kate- rem položaju je ostal vse do 27. januar- ja 1934. Sestave avtoritativnih vlad so se menjale ali g. Srškić je bil vedno tu. In zopet je bil v vladi po kraljevi smrti do 20. decembra 1934.

Tako je g. dr. Srškić zavzemal v vod- stvu države po 6. januarju najvišje po- ložaje in je najdalje vodil politiko, za

Telefonske zveze z Lizbono prekinjene

Pariz, 11. septembra. o. Z Lizbono so od polnoči dalje prekinjene vse telefonske zve- ze, tako da podrobnosti o novih uporih se niso znane. Portugalsko poslanstvo v Pa- rizu je nočoj objavilo komunikne, v katerem demantira vesti, da so na Portugalskem izbruhnili veliki nemiri.

Upor v Oportu

London, 11. septembra. g. Od polnoči dalje so prekinjene vse telefonske in brozjavne zveze z Lizbono, kar daje povod za razne divje vesti. Poročil da je na Portugalskem izbruhnila nova revolucija, zaradi stroge cenzure in telefonske zapore na Portugals- ki ni mogoče kontrolirati. Po poročilih z angleških vojnih ladij je ugotovljeno le to- liko, da je prišlo do krvave vojaške vstaje v Oportu, ki pa so jo vladne čete v temelju zadušile.

Nemčija in Lokarno

London, 11. septembra. o. Reuterjev urad poroča, da predlog angleške vlade za sklicanje lokarnske konference v krogih na- rodnih socialistov na kongresu v Nürn- bergu ni bil ugodno sprejet. Visok uradni- nek čez zunanjeja ministrstva je izjavil Reuterjevemu dopisniku, da je povabilo angleške vlade izzvalo v Berlinu veliko pre- sečenec ker smatrajo, da ta konferenca diplomatsko ni dovolj pripravljena ter da je njen uspeh zelo dvomljiv.

katero mora JNS odgovarjati tudi v stvareh, ki jih nikdar ni odobraval, in od katerih nosijo mnoge pečat čisto oseb- nih odločitev baš samega g. Srškića. Ali sme tak mož po vsem tem na tak način nastopati proti JNS, je vprašanje, ki ni samo s političnega, temveč tudi z moralnega stališča interesantno.

Seveda ni res, kar Srškić pravi, da je JNS bila instrument avtoritativnega režima. Nasprotno, ona je bila usta- novljena šele takrat, ko je pričel pre- hod iz avtoritativnega režima na pot- postopne normalizacije in demokratio- zacije ter je bila baš osnovana kot no- siteljica ideje sodelovanja naroda na državnih poslih. Vsi lojalni ljudje vedo, da sta bila v šestojanuarski politiki dva različna elementa: izredni avtoritativ- ni režim, ki je bil 6. januarja 1929. uveden, je imel značaj provizorija, traj- no je bilo načelo jugoslovske na- cionalne in državne politike. Baš v tem leži veličina in zgodovinsko opravičilo

Utrujenost v Španiji

Posredovanje diplomatov za sklenitev štirinajstnev- nega premirja

Madrid, 11. septembra. o. Poročila iz Španije dokazujejo, da se v obeh španskih taborih pojavlja vedno večja utrujenost in izčrpanost. Zadnjih 24 ur ni bilo nobenih večjih dogodkov in je ostal položaj v glav- nem neizpremenjen. Na obeh straneh se v glavnem omejujejo na to, da utrdijo za- vzete pozicije ter se pripravljajo za na- daljnjo obrambo. Po poročilih madridske vlade je prišlo včeraj in danes le do manj- ših lokalnih spopadov, v katerih so ostale vladne čete skoro povsod zmagovite. Iz- kazalo se je, da so bile vesti zadnjih dni o zavzetju važnih postojank tako na eni ka- kor na drugi strani hudo pretirane. Upor- niki še niso zavzeli San Sebastiana, prav tako pa so neresenice vesti o padcu Huesce. Malo bolj živahno je edino na fron- ti pri Talaveri, kjer je prevzel poveljstvo general Franco sam. Tu so uporniki z raznimi manjšimi akcijami precej oslabili položaj vladnih čet.

Diplomatski zbor v Madridu nadaljuje svoje posredovalno akcijo. Sedaj je bila obema strankama stavljena ponudba, naj bi se sklenilo 10 do 14-dnevno premirje, v teku katerega naj bi se sklenili posebni dogovori za humanizacijo državljanske vojne, da bi se preprečilo še hušje preliva- nje krvi. Predsednik madridske vlade Ca- ballero je zahteval 48-urni rok za premi- sleek in za posvet z ostalimi člani vlade.

Madridska vlada načelno za premirje

London, 11. septembra. o. Po informacijah londonskih listov je madridska vlada v načelu pristala na 14-dnevno premirje. Odločitev je sedaj na strani upornikov. General Molla je novinarjem izjavil, da je sklenitev premirja dokaj verjetna. V Pam- ploni se mudi tudi francoski desničarski poslanec Ybarnegarey, ki posreduje med uporniki in priporoča sklenitev premirja.

Obleganje San Sebastiana

San Sebastian, 11. septembra. AA. Vo- jaški položaj je neizpremenjen in na tej fronti ni bilo včeraj nobenih bojov. V me-

stu samem pripravljajo ekstremisti vse za skrajni odpor. Vse trgovine so zaprte. Me- sto je izumrlo in je usavljen ves promet. Ves denar in knjige bank so prenesli v Bilbao. Ukinjeno je dovoljenje, da posa- meznik lahko dvigne v banki po 125 pezet na teden. Sin guvernerja, ki je bil te dni v Franciji, je demantiral vest, da je bil od- šel v Pampeluno, da bi se pogajal o pre- daji mesta. »Nikdar ni bilo govora o pre- daji.« je dejal.

Čuti se črnadalje bolj pomanjkanje živil. Dovoz je onemogočen, ker so uporniške čete zasedle skoraj vse ceste, ki vodijo v mesto.

Ultimat generala Molla

Pariz, 11. septembra. w. »Temps« poroča, da je general Mola izročil davil guvernerju San Sebastiana nov in zadnji ultimati, v ka- terem zahteva, naj do popoldne izroči mesto upornikom. Če tega ne bo storil, bodo upor- niki že popoldne začeli obstreljevati me- sto.

List poroča dalje, da inozemskim novi- narjem, ki se zadržujejo ob francosko-špa- nski meji, ni mogoče priti v bližino fronte. Na francoski meji se od popoldne dalje čuje močno topniško streljanje. zdi pa se, da ne gre za obstreljevanje San Sebastiana, mar- več, da so v teku ogorčene borbe v neka- terih oddaljenjih predmestjih. Na franco- sko ozemlje je danes pribežalo 250 be- guncev iz San Sebastiana. Med njimi je bilo tudi več mlilčnikov, ki pa so se z dovolje- njem francoskih obmejnih oblasti zopet vrnili na špansko ozemlje.

Poraz vladnih čet pri Talaveri

Burgos, 11. septembra. AA. Snočnji komunike generala Franca poroča, da se nahajajo uporniške sprotne s traja 10 km pred Talavare del Tajo. V tem odelcu je bila vzpostavljena zveza med tremi ko- lonami, ker sta bila razgnana in pobita dva nasprotnikova oddelka. Tako je bila prekinjena zveza med oddelki vladnih čet, ki se bore pri Avili, in onimi, ki se bore pri Talaveri. Vladne čete so imele mnogo izgub. Samo v oddelku polkovnika Teje je bilo pobitih 250 vojakov.

Madrid obkoljen?

Rabat, 11. septembra. w. Sevillska radijska postaja je ob 13.20 obavila poročilo, po katerem so čete generala Franca zased- le dolino Tietar in s tem vzpostavile zvezo s četami generala Mole. Na ta način je Madrid popolnoma obkoljen od upornikov in presekana glavna pot za dovoz prehrane v Madrid. Na severni fronti so čete generala Mole bombardirale nekatere posto- janske vladnih čet. Na jugu so bili manjši boji pri Murianu. Vesti o obkolitvi Ovieda in Huesce v uporniškem taboru demanti- rajo.

Ankara, 11. septembra. AA. Turško voj- no brodogve bo meseca novembra obiskalo angleško brodogve na Malti. Na povratku bo turško brodogve obiskalo še grško br- c dovje.

Nürnberški film

Hitlerjev prihod na kongres narodno-socialistične stranke — Cerkevno zvonjenje otvarja kongres — Triumfalni sprejem vodje — Stranka in država

Nürnberg, 10. septembra. Po ulicah kličejo uniformirani prodajalci časopisov na vse grlo: »Stalin je smrtno nevarno obolel!« »San Sebastian pred padcem!«, »Nove zmage španskih nacionalistov!« itd. Najbolj glasno pa so prodajalci »Völkischer Beobachters«, ki razglasajo: »Nove milijarde za francosko oboroževanje!« Po ulicah in trgih se gnetejo stotisoči ljudi obeh spolov, vseh stanov in vsake starosti. Visoko pod oblaki pojejo močno pesem jeklenega ponosa jate vojnih letal, ki jih ni mogoče prešteti. Rahei dež rosi. Ničte pa ne zapusti svojega mesta, na katerem stoji morda že ure in ure. Starci in starke, pa tudi marsikaj mlajši, sede na lesnih stolčkih, drugi prestopajo z noge na nogo. Vse te množice čakajo na prihod Adolfa Hitlerja. Na obrazih se vidi da jih ne žene samo radovednost, marveč da si iskreno želijo videti in pozdraviti svojega vodjo, svojega Hitlerja. Ne da se utajiti, da je njegova popularnost in priljubljenost tako izredna, da se more z enako ponosati redkokateri narodni voditelj. Govoril sem tudi s takimi ljudmi, ki zelo kritično motre razne ukrepe današnjega režima in nekatere njegove predstavnike. Toda tudi oni priznavajo, da stoji Hitler visoko nad vsemi temi nevesčnostmi, tudi oni verujejo, da bo znal vse že tako urediti, da bo prav.

Zvonovi z vseh Nürnberških cerkva pojejo nad mestom svojo stoletja in stoletja staro pesem in naznanjajo otvoritev strankinega kongresa. Enako so bili pred stoletji, ko se je sestajal za varnimi utrdami Nürnberškega mestnega obzidja nemški državni zbor. Pol ure že buči pesem 500 zvonov. Naenkrat umolknje stolp za stolpom,

cerkev za cerkvijo. Zato pa zavalovi po ulicah orkan navdušenega vzklikanja. V ozki gazi med špalirjem stotisočev počasi vozi črn avto. Samo dva sta v njem, šofer za volanom in poleg njega Hitler. Hitler stoji in z dvignjeno desnico odzdravlja na levo in desno. Kordon gardistov iz formacije SS s skrajnim naporom svojih sil vzdržuje gaz skozi množico. Kakor živa veriga se postavni fantje čvrsto drže za roke, vedno po eden obrazen na cesto, drugi pa proti ljudem. Atentat na Hitlerja se ob taki priliki ne bi mogel posrečiti. Vrh tega se vozita vtric s Hitlerjevimi avtomobilom še dva avtomobila, le toliko nazaj, da ne zapirata pogleda na vodjo. V eni sekundi pa ga v primeru potrebe lahko na obeh straneh zakrijeta. Oba sta zasedena z zvestimi in močnimi člani Hitlerjeve telesne straže.

Vse mesto je v zastavah. Ne po ena, kar po pol ducaata jih vira z vsakega poslopja, najrazličnejših velikosti, toda vse enake in vse z istim znamenjem, s kljukastim križem. Vmes pa zelenje girland in pozlatenih hrastovih venc. Vsako okno je še posebej okrašeno z vencji, preprogami in zastavicami.

Vsa Nemčija je te dni zastopana v Nürnbergu. Listi javljajo, da je do sinoči prišlo 1.047 posebnih vlakov. Po ulicah je gneča, da se komaj preriješ naprej. Nikjer pa ne vidiš nevoljnega obraza. Vse oči žare življenjske volje. Pri pogledu na to mogočno sliko začenjaš res verovati v resnico hitlerjevske trditve, da je danes vsa Nemčija v narodno-socialističnem taboru in da sta stranka in država eno in isto, ne samo po diktatu današnjih mogočnikov, marveč tudi po volji ljudstva.

Beleške

Razpušteni okrožni odbori obrtniških združenj

Banska uprava je z odlokom od 10. t. m. razpustila okrožne odbore obrtniških združenj v Ljubljani, Mariboru, Celju in Novem mestu. Razrešeni so predsedniki in vsi člani uprav teh odborov, začasno vodstvo tekočih poslov pa je poverjeno tajnikom. Dekret pravi, da bodo komisari okrožnih odborov imenovani kasneje s posebno odredbo. Razpust je takoj izvršen in morebitna pritožba na ministrstvo trgovine in industrije nima odločilne moči.

Razrešene uprave okrožnih odborov so bile v svojih funkcijah od meseca avgusta leta 1933. Predsedovali so jim v Ljubljani krojaški mojster g. Igljič, v Celju rezbar g. Hohnjec, v Mariboru urar g. Bureč, v Novem mestu pa mizarški mojster g. Malovič.

Priprave za občinske volitve

Pod tem naslovom piše »Kmetijski list« o bližajočih se občinskih volitvah in med drugim pravi: »Kar moramo poudariti pri sedanjih pripravah za občinske volitve, je to, da se povsod opaža težnja za skupnim nastopom in sodelovanjem vseh delovnih stanov na kmetih. Kmetje, obrtniki in delavci tvorijo trdno skupnost naše vasi, ki hoče solidarno živeti in delati ter izločiti medsebojno razredno ali stanovsko borbo... In še nekaj moramo omeniti, kar je značilno za sedanje občinske volitve. Brez velikih pobud mestnih centrov vodijo kmetijski ljudje vse priprave za občinske volitve sami. Sami sklicujejo sestanke po vaseh, izbirajo najboljšega za kandidate in izmed teh najboljšega za nosilca liste, ki naj bo bodoči župan. Vse to izpčuje veliko politično izobraženost naše vasi in demokratično mišljenje kmetijskih ljudi.«

Splošne občinske volitve v drinski banovini

Po pooblastilu notranjega ministra je sarrajeviski ban razpisal splošne občinske volitve za drinsko banovino. Volitve se bodo vršile v nedeljo 8. novembra, in sicer za vse občine, ne glede na to, ali so bile v kakih občini po volitvah v letu 1933 že kake nadomestne volitve.

Volitve na Hrvatskem

Kakor znano, so bile dne 30. avgusta obnovele občinske uprave v 38 občinah, kjer so prejšnji občinski odbori pod pritiskom mačkovcev odstopili. Takih občin je še več. Za prihodno nedeljo, 13. t. m., so zopet določene volitve v 41 občinah, za nedeljo, dne 4. oktobra, pa v 50 občinah. Na ta način bodo še pred rednimi volitvami obnovljeni občinski odbori v 129 občinah savske banovine, ki šteje skupaj preko 1000 občin.

Odstavljeno vodstvo hranilnice v Slov. Bistrici

Kakor nam poročajo iz Slovenske Bistrice, je banska uprava razrešila dosedajšnjo upravo Okrajne hranilnice v Slovenski Bistrici z dr. Josipom Pučnikom na čelu. Obenem je za gerenta hranilnice imenovala zdravnika dr. Černeta in mu pridelila svet desetih članov. Od stare uprave so ostali v novi odvetnik dr. Boštjan Schaubach in še nekateri člani. Razen dr. Pučnika so bili izločeni iz uprave še: Pavel Zafosnik, veleposelnik v Šp. Novi vasi, Anton Novčan, posestnik v Pretrežu, Ivan Radič, trgovec v Ogljensčaku in Ivan Zafosnik, posestnik v Spodnji Ložnici.

Razrešena uprava je vodila Okrajno hranilnico skoro polnih deset let in to zelo skrbno in uspešno, tako da si je zavod ne le ohranil, marveč še utrdil zaupanje vlagateljev. V novi upravi so sami pristajali JRZ, dočim so bili v razrešeni upravi pristajali vseh političnih smeri.

Zagrebski napad na »Politiko«

Zagrebsko klerikalno glasilo »Hrvatska straža«, ki pa v politiki z vso vnemo podpira dr. Mačka, objavlja v svoji večerajšnji številki oster napad na beograjsko »Politiko« in njenega urednika, bivšega našega poslanika v Berlinu g. Živojina Balugđića. Očita jima, da namerno istovetita pojme »judskic«, »boljševiki«, »komunistični«, »demokratski« itd. »Hrvatska straža« pravi, da se je »Politika« odkrito postavila na boljševiško stran, in smatra lo z ozirom na veliko razširjenost tega lista za zelo opasen pojav, ki se ne tiče samo Beograda in Srbije, marveč tudi Hrvatov.

Minister Stošović za slogo Srbov

Na spodu JRZ v Pirotu v četrtek 10. t. m. je imel minister prosvete Stošović govor o politični situaciji. Rekel je med drugim: »Mi v Srbiji smo se delili in klali med seboj kakor mravlje polnih dvajset let. To je bila naša nesreča. Nam Srbom je uspelo, da smo zadnjih osemnajst let oblatili vsakega srbijanskega politika, ki je kolikaj veljal v državi. Posrečilo se nam je, da smo vsakega človeka, ki je prednjačil v javnem in političnem življenju, strmoglavili v blato. Vse to se nad nami maščuje in se bo maščevalo, dokler se ne bomo spametovali. Zato jaz želim, priporočam in svetujem, da bi krenili po novi poti, da bi korakali po poti, ki bo nam in naši kraljevini zagotovila boljše bodočnost in lepše čase. Zakaj zapomnimo si to-le: od nas Srbov je odvisen napredek te velike in zedinjene domovine. To nam priznavajo tudi naši bratje Slovenci in Hrvati. Zato moramo biti razboriti, mnogo bolj razboriti, kakor smo bili v prošlosti. Mi Srbi se moramo združiti in spojitj ter hoditi v roki, prav tako kakor hodijo naši bratje Slovenci in Hrvati. Pred vsem pa moramo spoštovati drug drugega.«

Schuschnigg v avdienci pri kralju Edvardu

Dunaj, 11. septembra. AA. Kralj Edvard VIII., ki se mudi sedaj na Dunaju, je sprejel danes v avdienci zveznega kancelarja dr. Schuschnigga.

Kralj Edvard se je polodne odpeljal na posvetovo barona Rotschilda v Enzersfeldu, kjer je bil njegov gost. Zvečer pa je pristovoval predstavi v državni operi.

Slovo čl. in rumunskih vojaških telmevalcev

Beograd, 11. septembra. p. Danes sta zapustili jugoslovnsko prestolnico črko-slovaška in rumunska vojaška ekipa, ki sta sodelovali na vojaških telmah Maje antante. Na kolodvoru so se zbrali najodličnejši predstavniki naše vojske ter veliko število občinstva, ki je predstavnikove zvezniških vojak navdušeno pozdravljalo. Ob odhodu vlaka je vojaška godba odsvirala českoslovaško in rumunsko državno himno.

Mar res: Kristus ali Antikrist?

Pod naslovom »Stojmo trdno!« priobčujeta zadnji »Domoljub« daljši članek, v katerem razpravlja o bližajočih se občinskih volitvah. V članku najprej pogreva staro laž, da so pristajali nacionalne politike za centralizem. Oni baje nečojdo, da bi naš denar ostal doma, marveč ga hočejo pošiljati v Beograd, kjer naj nam režejo naš kruh. Tak »nacionalizem« velja Slovenijo na leto 360 milijonov, v 18 letih pa že lepe milijarde.

»Domoljub« prav dobro ve, da so pristajali nacionalne politike stanja, nad kakršnim se zgraža, mnogo manj krivi, kakor »Domoljubovi« ljudje. Tudi tega nič ne pojasi svojim čitateljem, zakaj se v zadnjem poldrugem letu razmere v tem pogledu niso nič izboljšale in zakaj naš denar še vedno »teče v tuje malhe in bisage«, kakor je to pisal v svojem članku.

V drugem delu članka govori »Domoljub« o volitvah z verskega stališča. Kakor

ERASMIK
TOALETNA MILA IN PREPARATI

Vaše zobe boste abravovali z ERASMIK MILOM IN PASTO ZA ZOBE

Za ugodno brijete uporabljajte ERASMIK MILO ZA BRITJE

Goebbelsov alarm proti boljševizmu

Nenavadno ostri izpadi Goebbelsa in Rosenberga na Nürnberškem kongresu proti Sovjetski uniji

Nürnberg, 11. septembra. h. Veliko pozornost na na narodno-socialističnem kongresu povzročil govor propagandnega ministra dr. Göbbelsa, ki ga ozračujejo za prvi alarm proti boljševizmu.

Naš boj proti boljševizmu, je dejal Göbbels, ne pomeni boja proti socializmu, temveč boj proti takemu izrodu socializma, kakor je boljševizem, ki je delo židov. Svarim pred vsakim paktranjem z boljševizmom, ker sem mnenja, da pomeni vsak mesečanski sporazum z boljševiki dejansko samo zmago boljševizma. Boljševizem je diktatura manj vrednih, njegovi voditelji pa so mojstri laži, ki izrabljajo velikega denarne vsote ruskega naroda za svoje strankarske namene. Komunistične stranke v izvenruskih državah so navadne tujske legije kominterne. Kakor je boljševiški nauk v teoriji zapeljiv, tako je v praksi strahoten. Vprašanje boljševizma ni samo interno vprašanje vsake države zase, temveč pravo vprašanje evropskega obstoja. Še več, borba proti boljševizmu je svetovna borba v pravem pomenu besede. Sporazum med obema ekstremoma je nemogoč. Boljševizem mora biti uničen. Zato proglašamo na našem strankarskem kongresu prvi alarm proti tej svetovni nevarnosti.

Nato je Göbbels govoril o ruskem oboroževanju ter zunanepolitičnih lažeh Sovjetske unije, zlasti pa njenega zunanjega komisarja Litvinova. Vsak rdeči polk nosi v sebi voljo po svetovni revoluciji, letala in topove pa grade sovjeti zato, da bi z njimi zanesli zmešnjavo v Evropo, toda rdeči pohod na vzhodu bo zadel na narodno-socialistični zid.

Za ministrom Göbbelsom je povzel be-

sedo Alfred Rosenberg, ki je govoril v istem smislu, le da je rabil še bolj ognjevit besede. Rusijo je imenoval »Sovjetska Judeja«, Českoslovaško pa matično ladjo za sovjetska letala. Moskva pomeni za Evropo smrt, je bil refren njegovih dolgih izvajanj, s katerimi je navduševal strankine pristase za boj proti »rdeči frontici«.

Hitler za sveto alianso proti boljševizmu

Pariz, 11. septembra. o. Pariški listi poročajo iz Nürnberga, da bo imel kancelar Hitler na zaključni dan narodno-socialističnega kongresa veliki govor, v katerem bo orisal sedanji mednarodni položaj in opozoril na nevarnost boljševizacije Evrope. V svojem govoru bo pozval vse evropske narode in države, naj takoj sklenejo sveto alianso proti boljševiški nevarnosti.

Českoslovaški odgovor

Praga, 11. septembra. g. Danes je bilo izdano naslednje uradno poročilo. V govoru, ki ga je imel nemški propagandni minister Göbbels večeraj na kongresu narodno-socialistične stranke v Nürnbergu, so bile izrečene deloma netočne, deloma neresnične trditve, med drugim tudi, da ima Rusija letališča na českoslovaškem ozemlju, kar je bilo uradno že ponovno demantirano. Na pristojnem mestu ponovno izjavljajo, da so vse vesti o kakršnemkoli tajnem sodelovanju med Českoslovaško in Rusijo, ki bi bilo naperjeno proti katerikoli drugi državi, kakor tudi vse vesti, da bi imela ruska armada letalska oporišča ali letališča na českoslovaškem ozemlju, gluko izmišljene.

Anglija: Na vrnitev kolonij niti misliti

Nemčija naj se najprej svečano odpove vojni kot sredstvu svoje politike

London, 1. septembra. b. Angleško časopisje zavzema v svojih komentarjih Hitlerjeve zahteve po vrnitvi kolonij odločno odklonilno stališče. Posebno značilen je v tem pogledu kometar oficioznih »Times«, ki pišejo med drugim: Göbbels vsiljuje Nemcem mnenje, da bodo ostali narod druge vrste, ako ne bodo imeli kolonij. Vendar ne more noben Nemec inozemstvu dokazati, da bi posest kolonij predstavljala važen element v nemškem gospodarskem življenju. Angleško javno mnenje je sicer teoretično naklonjeno nemški zahtevi po kolonijah, toda praktično to zahtevo absolutno odklanja in jo bo odklanjalo toliko

časa, dokler se Nemčija formalno in s svečanim aktom ne odpove vojni kot sredstvu svoje politike. Kdor daje danes Nemčiji koncesije, se s tem samo izpostavlja nevarnosti, da mu povčena Nemčija ne postavi novih zahtev. »Daily Telegraph« in »Daily Herald« tolmačita nemško zahtevo po vrnitvi kolonij kot gospodarsko zagato nacističnega režima, ki ni več v stanju zagotoviti delavstvu primerne plače in bi ga zato rad preslepil z obljubami, da bo boljše, ko bo Nemčija spet imela svoje nekdanje kolonije, ki bodo nemškemu narodu odprle nov vir dohodkov.

Rimski imperij za mir

Le, če bi se Francija odrekla nevtralnosti napram Španiji, bo tudi Italija postopala svobodno

Rim, 11. septembra. o. »Giornale d' Italia« objavlja daljši članek, v katerem pojasnjuje stališče Italije glede na položaj v Evropi in na dogodke v Španiji. Med drugim poudarja, da je rimski imperij prav tako kakor angleški za ohranitev miru, že zaradi teh sporednih interesov je nemogoče, da bi se ta dva imperija mogla nekoga dne znajti na čelu nasprotnih si blokov. Italija ne želi in ne potrebuje nikakih novih kolonij ter se zadovoljuje z aneksijo Abesinije. Tudi ne zahteva nikakih omejenih korektur v Evropi. Italija ni niti zainteresirana pri kakih novi ureditvi sredozemskega vprašanja, ker se je že ob priliki italijansko-abisinskega konflikta pokazalo, da sedanja razdelitev sil na Sredozemskem morju nikakor ne ograža svobode in varnosti Italije. Ni dvoma, prvi list dalje, da italijanska vla-

da in italijanski narod s simpatijami spremljata stremljenja desničarskih krogov v Španiji, da pridejo na oblast, toda te simpatije ne morejo Italije nikdar dovesti do korakov, ki bi imeli usodne posledice. Le v primeru, če bi se Francija formalno odrekla svoji dosedajni nevtralnosti, bi morala seveda tudi Italija ohraniti popolno svobodo.

Lloyd George bo obiskal Bluma

Pariz, 11. septembra. w. Kakor poročajo listi, bo v bližnjih dneh prisel v Pariz znani angleški državnik in vodja liberalcev Lloyd George. V Parizu se bo sestal s francoskim ministrskim predsednikom Leonom Blumom. V pariških političnih krogih pripisujejo temu obisku veliko važnost.

»Poilus d'Orient« na Kajmakčalanu

Bitej, 11. septembra. p. Francoski bojovniki so danes v spremstvu komandanta vardarske divizije generala Arandjelovića odšli na Kajmakčalan, kjer so si ogledali bivša bojšča ter se poklonili skupnemu grobu padlih borcev. Jutri potujejo preko Skoplja v Dubrovnik.

Organizacija zavarovancev Feniksa

Zagreb, 11. septembra. o. V prostorih zagrebske borze je bil sinoči zelo dobro obiskan sestanek zavarovancev zavarovalne družbe Feniks. V imenu pripravljalnega odbora za društvo zavarovancev je odvetnik dr. Vimpulsek podal obširno poročilo o finančnem položaju Feniksa ter o dosedajni akciji za zaščito interesov zavarovancev. Na zborovanju je bil izvoljen odbor zagrebske sekcije Feniksovih zavarovancev, ki mu načeljuje odvetnik dr. Vimpulsek. Sklenjeno je bilo, da ta odbor skupno s sličnimi organizacijami po drugih krajih države stori vse potrebne korake, da se obvarujejo zavarovanci Feniksa škode ter da se izdajo stroge zaščitne odredbe.

Država bo kupovala češplje

Beograd, 11. septembra. AA. Na seji gospodarsko-finančnega odbora, ki se je vršila danes dopoldne od 10. do 13., so razpravljali o intervenciji države na tržišču suhih sliv, dalje o uredbi za pospeševanje silivstva in o izvozu kodelje. Na predlog kmetijskega ministra je odbor sklenil, da bo država s pomočjo Prizada intervencirala na trgu sliv s cenami, ki jih bo določila vlada. Za enkrat so določene minimalne cene po 280 Din za navadno garnituro in 300 Din za veliko garnituro sliv franko vagon parlmeta Brčko. Cena velja za zdravo in pravilno posušeno blago, ki jo bo družba plačevala dobaviteljem, pa najsi se to trgovci, zadrage ali pridelovalci. Če bodo cene na tujih tržiščih višje bodo povlašene tudi odkupne cene.

Dalje je kmetijski minister v sporazumu z ministrom za trgovino in industrijo predpisal uredbo o pospeševanju sviljarstva. Komisija bo določila posebne cene za odkup svilnih zapredkov. Cene, ki bodo za tovarne obvezne, bo določilo vsako leto kmetijsko ministstvo v sporazumu z ministrstvom za trgovino in industrijo.

Premestitve sodnijskih uradnikov

Beograd, 11. septembra. p. Z odlokom ministra pravde so premeščeni na lastno prošno naslednji sodni uradniki, kancelisti pri sreskih sodiščih: Srečko Podhodnik iz Celja v Ptuj, Konrad Tovornik iz Cerknice v Kranjsko goro, Simon Zeleznik iz Kranjske gore v Krško, Ivan Furlan iz Ljubljane v Črnomelj, Ivan Polanc iz Črnomlja v Ljubljano, Josip Kocjan iz Krškega v Maribor, Hilda Deržaj iz Sevnice v Maribor, Fran Benkoč iz Črnomlja v Konjice, Franc Blagotinšek iz Trebnja v Celje, po službeni potrebi pa Anton Križnič iz Radovljice v Mokronog, Stanko Kronabetvogel iz Maribora v Radovljico, Terezija Kronabetvogel iz Maribora v Radovljico, Iva Zeleznik iz Kranjske gore v Krško, Angela Obrat iz Ptuja v Sevnico.

Nemški bojovniki v Beogradu

Beograd, 11. septembra. p. Preko Budimpešte je prispela danes v Beograd velika deputacija bivših nemških bojovnikov, ki so v svetovni vojni sodelovali v borbah na srbskih bojščih. Naši bojovniki so svoje nemške tovaršije priščno sprejeli ter jim v teku današnjega dne razkazali Beograd. Nemci so se šušili razvoju in napredku naše prestolnice, ki so jo pred leti zapustili v razvalinah. Jutri odpotujejo v Smederevo, odkoder bodo obiskali najvažnejša bojšča, na katerih so se borili med svetovno vojno.

»Poilus d'Orient« na Kajmakčalanu

Bitej, 11. septembra. p. Francoski bojovniki so danes v spremstvu komandanta vardarske divizije generala Arandjelovića odšli na Kajmakčalan, kjer so si ogledali bivša bojšča ter se poklonili skupnemu grobu padlih borcev. Jutri potujejo preko Skoplja v Dubrovnik.

Papež nevarno bolan

Rim, 11. septembra. b. V Vatikanu so poročili iz najbližjega vira zelo vznemirjeni zaradi zdravstvenega stanja papeža Pija XI, ki so ga baje dogodki v Španiji tako užalostili, da je pričakovati hitrega poslabšanja njegovega zdravstvenega stanja, ki že itak v zadnjem času ni bilo posebno dobro. V Vatikanu se boje, da se ne bi ponovil slučaj papeža Pija X, ki je takoj po izbruhu vojnega klanja zaradi prevetlikega razburjenja tako oslabil, da je že 70. dan po vojni napovedi umrl.

Francoski manevri končani

Pariz, 11. septembra. w. Večeraj so bili končani manevri francoske vojske v Provenci. Ob zaključku je vojni minister Dauladier v nagovoru na oficirje izrazil svoje popolno zadovoljstvo. Opozarjal je na odlično zdravstveno stanje vojakov in na izvršnost banost rezervistov. Enako kakor prejšnji manevri v Champagni, so tudi manevri v Provenci pokazali, da ima Francija armado, ki daje vsemu narodu zavest varnosti. Ke bo armada še popolnoma oborožena, se Franciji ne bo treba ničesar bati. Minister za letalstvo Coty je izrazil svoje priznanje vojnemu letalstvu za odlično sodelovanje s suhozemno vojsko. Za posebno uspele smatrajo večbe z novo vrsto letal, ki predstavljajo izredno uspešno sredstvo za opazovanje in izvedbo vojnih akcij, ki so popolnoma vsako opazovanje.

Dodatek za Rdeči križ za železniške karte

Beograd, 11. septembra. AA. Dodatek k vojni ceni, ki se bo pobiral v korist Rdečega križa od 20. do 26. t. m., se ne bo plačal za te-le vozne listine: za promske listke, delavske tedenske listke, brezplačne listke, dijaške mesečne listke, mesečne listke za javne uslužbence, predplačilne listke, kreditirane vojaške belice in vojaške registre.

Železniške ugodnosti za rezervne oficirje

Beograd, 11. septembra. AA. Ker je nastalo v praksi različno tolmačenje čl. 17. splošnega pravilnika o znižanju vojnji in prevozu, ki velja za rezervne oficirje in rezervne vojaške uradnike, je generalna direktorija državnih železnic izdala tole pojasnilo:

Po prejšnjem pravilniku so imeli rezervni oficirji trikrat na leto znizano vožnjo na ta način, da so plačali vozno ceno 3. razreda za 2. razred in vozno ceno 2. razreda za 1. razred. Razen tega se je vsako potovanje tja in nazaj računalo kot ena vožnja.

Izprememba v novem pravilniku je le v tem, da morejo rezervni oficirji in rezervni vojaški uradniki potovati v poljubnem razredu in vlaku z ugodnostjo 50%-nega popusta od redne vozne cene. Število potovanj je dejansko ostalo isto, le da se vsaka vožnja računa kot eno potovanje. Ker so v legitimacijah za rezervne oficirje, ki so bile izdane po starem pravilniku, predvidene razpredelnice za šest potovanj, tri za odhod in tri za povratek, se za to leto rezervnim oficirjem ne bodo izdale nove legitimacije, marveč bodo veljale dosedanje, v kolikor niso izkoriščene, in sicer s tem, da bodo rezervni oficirji in rezervni uradniki na podlagi teh legitimacij dobili tudi 50%-ni popust od redne vozne cene.

Poostritev italijanskih deviznih predpisov

Rim, 11. septembra. o. Službeni list objavlja odlok vlade, po katerem so vsi italijanski državljani dolžni izročiti vse svoje terjatve v inozemstvu, kakor tudi vse vrednostne papirje brez izjeme in dednice vseh italijanskih podjetij, ki so emitirane v inozemstvu, italijanski državni blagajni. S temi vrednostnimi papirji in terjatvami sme v bodoče razpolagati le državna blagajna. Lastniki dobe odškodnino v italijanski državni valuti.

Vremenska napoved

Zemunska vremenska napoved za danes: Zjasnilo se bo v vsej državi, le v severo-vzhodnem delu bo še nekoliko oblačno. Temperatura bo padla. Sonce vzhaja ob 5.10 in zahaja ob 17.55. Dunajska vremenska napoved za danes: Mirno, jesensko vreme, na višinah jasno, v nižinah jutranja megla, podnevi jasno.

Nj. Vel. kralj v Ljubljani

Viharno pozdravljan od množic si je včeraj naš mladi kralj ogledal kulturne znamenitosti mesta

Ljubljana, 11. septembra. V teh dneh, ko čas poletnega oddiha poteka h koncu, Nj. Vel. kralj Peter II. ne opusti nobene prilike, da ne bi s svoje letne rezidence pohitel v bližino, pa tudi prav oddaljeno okolico, da se поблиže seznanji z vsemi pomembnimi zanimivostmi slovenske zemlje. Tako danes popoldne tudi Ljubljana ni mogla biti presenečena, ko je po gorenjski in dalje po Tyrševi cesti pribrazil avto mladega vladarja, dasi se na njegov prihod ni utegnili pripraviti, ker ni vedela zanj.

Avto, v katerem je sedel Nj. Vel. kralj Peter II. v spremstvu adjutanta polkovnika Kokalja in svojega učitelja angleščine in glasbe g. Parota, je zavil po Aleksandrovi cesti ter se ustavil pred glavnim vhom Narodnega doma. Pešiča pasantov, ki je prav tedaj prišla po Aleksandrovi cesti, je v lepe, simpatičnem mladem gospodu, ki se je s svojimi spremljevalci zavihel iz voza, takoj prepoznala našega mladega kralja, obenem pa uganila, da velja njegov prvi obisk Narodni galeriji in tako se je glas o njegovem prihodu kmalu raznesel po sosednjih ulicah.

V Narodni galeriji

Na portalu so visokega gosta pričakovali predsednik Narodne galerije dr. Windischer, tajnik, pooblaščen minister in poslanik naše kraljevine v Buenos Airesu univ. prof. dr. Lj. Zidar Cankar in upravnik galerije Zorman, domačinom pa se je pridružil tudi ban dr. Natlačen. V vestibulu doma je vladarja pozdravil najprej ban dr. Natlačen kot predstavnik najvišje državne oblasti v banovini, nakar so predstavniki galerije povedli Nj. Vel. kralja po stopnicah v nadstropje, kjer se nahajajo dragocene zbirke slovenske upodabljajoče umetnosti. Ob vhodu v galerijo je visokemu gostu izrekel iskreno dobrodošlico predsednik dr. Windischer in dejal:

»Vase Veličanstvo! Ko danes odključete s svojim prvim obiskom Narodno galerijo, sem srečen in radosten, da smem v tem domu slovenske likovne umetnosti v srčni vdanosti iskreno pozdraviti našega srčno ljubljenega kralja. Današnji dan je za Narodno galerijo in za vso slovensko likovno umetnost prominenten praznik in zgodovinski dogodek. S ponosom in hvalečnostjo se bomo Slovenci spominjali prvega obiska našega Veličanstva Narodni galeriji, saj vidimo v njem najvišje priznanje in najvišjo vzpodbudo slovenski likovni umetnosti in njenemu delu.«

Na poti skozi umetnostno zakladnico je minister dr. Cankar mlademu vladarju tolmačil posamezne zbirke. Nj. Vel. kralj je v galeriji posvečal največ pozornosti predvsem tehnični strani likovnega dela in se je zanimal zlasti za freske in za stare triptikalne oltarčke. Hkratu je polkovnik Kokalj sporočil, da je današnji kraljev obisk namenjen zgolj splošni informaciji, a da se bo še večkrat vrnil, da si v miru in v podrobnejših ogleda posamezne zbirke.

V Narodni galeriji se je kralj zadržal točno 30 minut, a ko se je s svojim spremstvom vnovič pojavil na pragu, mu je zbrana množica, zlasti v velikem številu zastopana dijaška mladina, pričela prazniti viharne ovacije. V neposredni bližini Narodnega doma se v Gajevi ulici nahajajo dijaški semenj in ko se je med mladino razvedelo,

kako visokega obiska je pravkar deležna Narodna galerija, so študentje na mah opustili svoj trg in pohiteli pred Narodni dom. Njim se je kmalu pridružilo še mnogo odraslega občinstva, in ko se je kralj s svojim spremstvom peš napotil po Bleiweisovi cesti do Narodnega muzeja, ga je vsa množica spremljala z navdušenimi vzkliki.

Med zbirkami muzeja

V veži Narodnega muzeja je v imenu zaveda in osebja pozdravil visokega gosta direktor dr. Mal. V svojem nagovoru je poudaril med drugim, da je naš muzej eden najstarejših v državi, saj je bil leta 1821, otvoren kmalu za splitskim arheološkim muzejem, ki je prva ustanova te vrste pri nas. Naš Narodni muzej je domoznanski zavod, zato je njegova naloga, da zbira vse starine in prirodine, ki so v kakršnikoli zvezi z našo kulturo in življenjem.

Sledil je ogled muzeja, ki ga je v prvem delu tolmačil mlademu vladarju direktor dr. Mal, nato pa kustos dr. Kos. Z velikim zanimanjem, je Nj. Vel. kralj ogledoval lapidarij stare rimske Emone, pri čemer mu je direktor dr. Mal tolmačil ilirska, keltška in rimska razdobja na tleh našega mesta. Ob kolekciji reprodukcij umetnosti se je visoki gost posebej zanimal za nastanek klišaja in za tehniko kamnotiska. V avli, ki je zaradi zadrege za prostor spremenjena v razstavno dvorano, je mladega vladarja živo zanimala razstava starinskega pohištva iz gotske, baročne in empirske dobe. V prvem nadstropju si je visoki gost ogledal najprej bogate Grebenčeve zbirke

Ravnatelj mestnega muzeja prof. dr. Mole razkazuje s stolpa Nj. Vel. kralju panoramo Ljubljane

domače obrti in etnografskih izdelkov. Tu so ga živo zanimali zlasti izdelki v lesu in pa starinsko kmečko orodje. S pozornostjo se je pomudil ob starem predzgodovinskem čolnu, ki so ga bili našli na Barju in je razstavljen na hodniku. V etnografskem muzeju si je ogledal zbirko panjevih končnic, narodnih noš in oba modela interierjev naše kmečke hiše.

Kralj odzdravlja množice, ki ga je pričakovala pred muzejskim izhodom

Kustos dr. Kos je nato visokega gosta vodil skozi prirodoslovni oddelek, kjer se je kralj posebno zanimal za zbirke favne in domačih zaščitenih rastlin. V mineraloškem oddelku je dr. Kos razkazal vladarju ostanke prehistorične barjanske favne in mu ob

Ravnatelj mestnega muzeja prof. dr. Mole razkazuje s stolpa Nj. Vel. kralju panoramo Ljubljane

tej priliki demonstriral tudi delovanje dobro ohranjene pasti za bobre. Na koncu si je kralj z živahno pozornostjo ogledal še sliko »Razgled s Triglav«, delo znamenitega koroskega rojaka Pernata (Pernharta), kjer je imel obenem priliko, da poišče pot, ki jo je svojčas sam hodil ob svoji turi na naš najvišji vrh. Na koncu se je na direktorjevo povabilo vpisal v častno knjigo obiskovalcev, za spomin pa je sprejel oba največja vodnika po kulturno-zgodovinskem in prirodoslovnem oddelku Narodnega muzeja. Ves obisk v muzeju je trajal točno eno uro. Na cesti je kralja občinstvo sprejelo s ponovnimi iskrenimi ovacijami, nato pa je sedel s svojim spremstvom v avtomobil, ki je po Bleiweisovi cesti in mimo Sv. Jakoba odhitel proti doljenškemu delu mesta.

Na Gradu

V nadaljnjem načrtu vladarjevega obiska v Ljubljani je bilo, da se prepriča tudi o slovečem razgledu z Gradu. Zato je na koncu Karlovske ceste krenil avto po strmimi navzgor. Pred grajskim vhomom so vladarja pričakovali mestni župan dr. Adlešič, mestni svetnik inšpektor Wester, načelnik kulturnega oddelka dr. Mole in prezidialni tajnik dr. Grasselli. Ko je župan v imenu Ljubljane pozdravil visokega gosta, je kralj s svojim spremstvom odšel v grajsko kapelo, kjer mu je inšpektor We-

ster razkazal njeno zgodovinsko zanimivo notranjost. Posebej se je mladi kralj zanimal za serijo grbov nekdanjih gospodarjev našega mesta in dežele. Nato se je s spremstvom povzpel še na grajski stolp, a oblačno vreme je za žalost zastiralo veličastni razgled po Ljubljanskem polju in proti gorenjskim gorskim velikanom. Zato se je visoki gost pomudil na Gradu le nekaj minut, nato pa je vnovič sedel v avto in se za Gradom pa po Streliški ulici odpeljal Pred škofijo.

V stolnici

Kakor smoč kraljevič Tomislav, tako si je danes tudi Nj. Vel. kralj Peter II. želel ogledati našo stolnico. Na pragu cerkve je kralja sprejel ves stolni kapitelj s stolnim proštom Ignacijem Nadrahom na čelu. Stolni proš je Nj. Vel. kralju izrekel dobrodošlico, nato pa si je vladar ogledal notranjostno znamenite stavbe, katere zgodovinske in umetniške pomembnosti mu je tolmačil stolni dekan, kompozist dr. Kimovec. Čez malo časa se je povzpel na kor, kjer mu je stolni dekan dr. Kimovec na prav nazoren način razložil ustroj orgel, ravnatelj koru msgr. Premrl pa je nanje zaigral najprej kraljevo himno, nato pa še nekaj veličastno ubranih cerkvenih skladb. Ko je v zvoniku odbila 12. ura, se je mladi kralj ljubeznivo poslovil od cerkvenih dostojanstvenikov, med burnimi ovacijami občinstva, ki se je medtem zbralo pred stolnico, sedel v avto in odhitel proti Ble-

Prijateljem domače knjige!

Jesen prihaja v deželo. Ze se odprejo vrata vseh šol kamor vre mladež črpat naukov, iz katerih si bo pozneje kovala življenje. Dopusi se porabljeni, lepo je bilo. Dovolj smo užili miru, sonca, prekrasne narave. Zdaj se vračamo k delu. Tisti pa, ki so poletni znojili naša polja in travnike, bodo kmalu pričeli počivati. Dan se krči, sprehodi nas že ne mikajo več tako. Saj je kar prijetno doma, po dnevnem poslu, pri lepi knjigi, ki nas spremlja v daljne svetove in nam odkriva zanimive usode in dogodeke...

Toda kaj, ko sem knjige, ki jih imam doma, že vse prečital. Treba bo novih, novih... Ko bi te ne bile tako drage — vzdihujejo. Pa si pri tem pozabil, da bo že sredi prihodnjega meseca Vodnikova družba pričela razpošiljati svoj letošnji književni dar. — Štiri krasne knjige za borih Din 20.—: Vodnikova pratika, Albrehtova povest Zarečani, Bevk: Srebrniki in Daneč. Gradiš; Za vozom boginje Taltje.

Ali si že plačal svojemu poverjeniku članarino? Če je nisi, ne odlašaj, še je čas! Treba pa je pohiteti, da se ti ne bo zgodilo kakor mnogim tani, ki zaradi omejene naklade knjig Vodnikove družbe niso mogli dobiti nič več, ker so se prepozno odločili.

Letos bodo Vodnikove knjige izšle točno! Sredi oktobra se bo njih veletok že razlil po naši zemlji. Zato brž poravnaj članarino, da ti potem ne bo žal, ko boš moral ostati brez knjig, če si tudi že vsa leta navdušen Vodnikovec! Ne zamudi štirih letnih, odlično ilustriranih knjig za Din 20.—! Knjižljubci vseh naših mest, trgov, vasi in sel združite se! Vodnikova družba kliče! Ljubitelji knjig v vseh naših mestih, trgih in vaseh, združite se! Vodnikova družba kliče!

Ob grobu nadučitelja Bernarda Andoljška

Ljubljana, 11. septembra. Danes popoldne je nastopil svojo zadnjo pot upokojeni šolski upravitelj g. Bernard Andoljšek, ki je umrl v noči na četrtek na Vodovodni cesti v 71. letu svoje starosti. Izgubili smo z njim enega naših najuglednejših vzgojiteljev. Po rodu je bil iz Jurjevcev pri Ribnici. V Ljubljani je dovršil štiri gimnazije, nato pa učiteljske in je dobil službo v Dragi na Kočevskem. Odtod je bil premeščen v Trebnje na Dolenjskem in naposled kot nadučitelj v Litijo. Tu se je posvetil šolskemu delu in je takoj marljivo nastopil tudi v javnosti.

V začetku stoletja so litijski šolarji še obiskovali staro šolo v sedanji občinski hiši. Po Andoljškovem prizadevanju pa je Litija dobila novo šolo, ki je bila med največjimi v tistih časih. Kmalu je Andoljšek tudi stopil v vrsto učiteljskih voditeljev. Z marljivim delom se je trajno zapisal v zgodovino zasavskih naprednih društev. Celega

camu na sprednjem delu, javba je bila okrogla, vezena rdeče in modro in okrašena s čipkami, najlepša je bila jalba, umetno vezena, z našitimi čipkami, ki po vezanju spada med pristno slovenska pokrivala, puntek pa je bil kolobar iz rdečega bombaža, na glavo pritrjen s koščeno iglo. Današnja belokrajinska noša je sicer enostavnejša, a še zmerom po svoje mikavna in lepa. Skupaj z Belokrajinci se nam

le džundž ali rogaš in končno pokrivalo, za katero jim je ob delavnih službah bela majhna peča, ki je bila ob nedeljah okrašena z rdečo rožo, in so jo vezale izpod brade na temenu glave. Kite so dekletom visele na hrbtišču, ženam pa po prsih. V pohvalo nekdanjih mladih Belokrajinc moramo omeniti še to, da se dekleta večinoma niso lišpala, ker je bil lišp v glavnem znak žene in ženske zvestobe. Nakitov so

posneli šest vrst in sicer poljanski pocelj, vrhovsko juglo, viniški glavni robec, anleško javbo, podzemeljsko-metliško jalbo in semiško-dobliški puntek. Pocelj je bila stožcu podobna kapica, jugla mrežasta, viniški glavni robec iz rdeče tkanine z resi-

Kino Union, tel. 22-21
Danes ob 16., 19.15 in 21.15 uri
Stenka Razin
VOLGA — VOLGA
H. A. Schletov, Vera Engel,
H. George

četrt stoletja je opravljal različne funkcije pri sokolskem društvu, bil je predsednik pevskega društva »Lipe« in mu pripomogel do najlepšega razmaha, pomagal je pri gasilcih, pri okrajni posojilnici in povsod, kjer so potrebovali dobrega nasveta. Kot vzoren vzgojitelj si je pridobil pri celih rodovih Litijanov in okoličanov iskreno ljubezen. Ravno pred 10 leti je stopil v zaslužni pokoj. Ob njegovem slovesu so tekmovalne vse organizacije, kako naj se najbolj pristočno oddolžijo vzglednemu prosvetnemu pionirju. Litajska občina, čeprav v rokah njegovih političnih nasprotnikov, ga je izvolila za častnega občana. Diplomsko častnega članstva mu je poklonilo tudi okrajno učiteljsko društvo in še nekatere druge organizacije. Poleg drugih poslovilnic je bila posebno lepa ona, ki so mu jo priredili bivši učenci in starši šolske mladine. Andoljšek se je najprej preselil v Kranj, pred leti pa je našel svoj tiskulom v Ljubljani. Zadnje leto je bolehal. S svojo zvesto družino go. Ano iz ugledne Jezerškove rodbine v Kranju je vzgojil svoje otroke v krepki narodni zavesti.

Josip Rijavec spet v ljubljanski operi

Drevi nastopi kot gost v ljubljanski operi naš sloveči tenorist Josip Rijavec. Poje vlogo Edgarda v operi »Lucia di Lammermoor« Za ljubljansko gostovanje je to vloga, ki jo je pel že v italijanskem, nemškem in hrvaškem jeziku, nastudiral v slovenščini. Po mnogih letih uspešne

kariere v inozemstvu je hvaležna vloga Edgarda prva, ki jo zopet poje v slovenskem jeziku.

G. Rijavec je pravkar absolviral inozemsko turnejo, ki ga je privedla čisto v daljni Leningrad, kjer je dosegel izredno jaskav uspeh. Pripravljala se na nadaljnjo turnejo po tujih deželah. V presledku je obiskal ožjo domovino in ne dvomimo, da bo na današnji predstavi pokazal vse odlike svoje priznane pevске in igralske kulture, združene z mnogoletnimi izkušnjami na odrih skoraj vseh evropskih kulturnih centrov.

KINO MOSTE

Danes ob 16.30 in 20.30

Jan Kiepura

Daj mi to noč

JUTRI

v nedeljo ob 15., 17., 19. in 21. uri.

Cene: Din 3.50, 4.50, 5.50 in 6.50.

Smrtna nesreča v Kokri

Kranj, 11. septembra.

Građena dela, ki jih vrši Stavbna družba iz Ljubljane pri popravljanju jezua na Kokri, ki spada k tvornikiškemu objektom tvrdke Standard, so včeraj popoldne zahtevala življenje mladega delavca, 28-letnega Lojzeta Rejca iz Strahinja pri Naklem.

Dela so bila te dni v glavnem zaključena in delavci so že odstranili lesene opanke. Treba je bilo navoziti samo še nekaj zapisnega materiala, ki so ga dobivali iz sopteske ob Kokri. Tako so tudi včeraj popoldne pričeli razstreljevati veliko, kakšnih 10 metrov visoko skalo. Ko je prvi strel sprožil dobrošno mero materiala, so štirje delavci, ki so bili zaposleni pri odvozu, šli pod skalo, da razstreljeno kamenje nalože. Kakšne pol ure po strelu — bilo je okrog 16. — pa se je blizu tri metre nad njimi iznenada utrgal velik kos skale, o katerem so delavci že prej sumili, da se bo zdaj zrušil. Vsi štirje so z bliskovito naglico odskočili, a skala je pri tem že padla in zajela Rejca, da ga je pritisnila k steni hriba, obenem pa oplazila tudi njegovega tovariša Janeza Gregorca s Klanca. Medtem ko so bile Gregorčeve poškodbe le lažje značaja, da je mogel ostati v domači oskrbi, je Rejca skala tako hudo stisnila, da mu je eno nogo v kolku skoraj povsem odlomila, razen tega pa mu je prizadejala tudi težke notranje poškodbe. Tovariši so ga z največjo težavo rešili izpod skale, nakar so ga kamniški reševalci takoj prepeljali na kirurški oddelek v Ljubljano.

Dasi so se zdravniki z največjo pozornostjo zavzeli za ranjenca, je vse njihovo prizadevanje ostalo zaman in že kmalu po 18. je Lojze Rejca podlegel poškodbam.

Belokrajinke so slikovito oblečene Jutri jih bomo videli v vsej lepoti v Tivoliju

Ljubljana, 11. septembra

O narodni noši Belokrajincev je »Jutro« že objavilo obširnejši članek, v katerem so bili do podrobno opisani posamezni deli noške belokrajinske noše: kriljak, robača, bregese, čemer, čizmi, kopicca, lajček, halja in kožuh. Nič manj zanimiva, dasi ne tako enostavna in enotna, je tudi ženska belokrajinska noša, ki je prav tako bela kakor moška, a se vendar v posameznih krajih razlikuje druga od druge, tako da je lahko ločiti Poljanko od Marindolke ali Zumberčanke. Zenske so bile od nekdanj ničenurne in so za oblačila zmerom rabile več okrasja od moških. Niti Belokrajinke niso drugačne. Rade so se postavljale z lepimi oblekami in še lepšim, doma vezanim okrasjem.

Pred sedmimi desetletji so Belokrajinke poznale le dvoje enostavnih oblačil: robačo (krilo na spodnjem životu) in oplečje na zgornjem životu. To je bilo hkratu tudi vrse, kar je bilo na njih, ker srajc tedaj še niso nosile. Robača je bila zelo široka, ob pasu nabrana v naborko in so jo nosile na štiri prste širokih oprtah (naravnih), ki so bili pritrjeni na širokem pasu, imenovanem opleček. Oplečje je bila bela jopica, ki je segala malo čez pas in je bila ohlapna, za vratom pa nabrana v goste naborko. Poljanke in Vrhovke so ob vratu nosile še širok, na ramah ležeč vratnik, ki je bil del oplečja.

V poznejšem času so na zgornjem životu podobne obleke ošpeteli, narejeni iz domačega platna, na spodnjem životu pa dolenka, ki je bila prednica današnjega spodnjega krila. Ošpetelj in dolenka sta odpravila oprte in opleček, tako da je bila poslednja robača podobna le navadnemu krilu. Iz prvotnih dveh delov ženskega oblačila so tako na-

stali štirje: robača, oplečje, ošpetelj in dolenka, kmalu pa so se opasale še s kratkim, srednje širokim, seveda belim zástorom, prednikom predpasnika. Večina Belokrajink z izjemo Poljanek in Vrhovk je oplečje okraševala z raznimi vezninami, ženske iz okolice Vinice, Dragatuša in Adlešičev pa so okraševale tudi zástor in robačo in niso nosile obleke grohane (nagubane) kakor ostale.

Poznejša leta so zmerom dodajala kaj novega. Okoli pasu so Belokrajinke pričele nositi tkanico, precej širok pas, ki je bila navadno dvobarvna, v sredi rdeča, ob robih pa črna, a tkale so jih Adlešičanke, Preločanke in Priliščanke. Zenske iz okolice Vinice, Adlešičev in Dragatuša so nosile oplečje opasano pod tkanico, ki je bila pri njih vidna, Poljanke in Vrhovke pa so nosile oplečje neprepasano, tako da je tkanica le zadaj visela navzdol. Prav tako so tkanico nosile tudi Metličanke in okoličanke, vendar pa so pozneje ta način noše opustile. Navratil je v »Novicah« napisal, da so se tega »črnega repa« odrekle zaradi tega, ker so nekoč nagajivi fantje trem dekletom v cerkvi te »repe« tako zavozljali, da so jih morale odrezati in so se jih zato tudi odrekle, dasi so bile poprej v tej noši sila trdovratne.

Kot obutev so bogatejše Belokrajinke nosile čevlje na zaplet, revnejše pa lipove coklje ali hrvaške opanke.

V zimskem času so Belokrajinke nosile tudi zabunce, iz domačega sukna neokrašene halje, časih pa tudi kožuhe, ki so jih strojili črnemeljski kožuharji. Iz belokrajinske ženske garderobe naj omenimo še bele ali pisane, doma pletene nogavice, nakit iz belih in rdečih korald, ki so ga nosile okoli vratu in po prsih ter so slednjega imenova-

Domače vesti

*** Bolgarski inženjerji v Sarajevu.** Po potovanju ob naši morški obali je prišlo v četrtak zvečer v Sarajevo 50 bolgarskih inženjerjev v spremstvu družinskih članov. Sarajevski inženjerji so jim priredili pri-sršen sprejem, potem pa so jim razkazali zanimivosti mesta. Gostje so si ogledali tu-di tobačno tovarno, tovarno preprog ter obiskali tudi razna podjetja v okolici. Iz Sarajeva odpuščajemo v Beograd.

*** Vozne olajšave.** Prometno ministrstvo je dovolilo četrtinsko vozino na državnih železnicah in ladjah udeležencem prazne 60-letnice Rdečega križa, ki se bo vršila v Beogradu v nedeljo 20. t. m. Popust velja za odhod od 17. do 20., za vrnitev pa od 20. do 23. t. m. Četrtinsko vozijo imajo tu-di člani ferjalne zveze, ki se udeležijo zve-zinega kongresa 27. in 28. t. m. v Skoplju.

*** Dubrovniška turistična zveza v novih prostorih.** Te dni se je preselila dubrov-niška zveza za napredek turizma v svoje nove prostore v palači Sponza, ki je last mestne občine. V tej stari palači bo ure-jen turistični dom in tja bo premeščen tu-di sedež mestnega turističnega odbora. V novih prostorih se je že vršila seja tur-i-sistične zveze, na kateri se je mnogo raz-pravljalo o uredbi za napredek turizma in je bilo sklenjeno energično intervenirati na merodajnih mestih, da bi la uredba čim-prej stopila v veljavo. Posebno je nujna objava pomena turističnih krajev v duhu te uredbe. Do začetka mednarodnega ženskega kongresa bo v palači Sponza dovršena razstavna dvorana. Glavna skupščina tur-i-sistične zveze se bo vršila v prvi polovici oktobra.

*** Onim, ki pojejo v Prago.** Vse infor-macije o vpisovanju in študiranju na vi-soki tehniški šoli v Pragi daje Društvo jugoslovenskih tehnikov, Praga II. Kar-lovo námestje 14 — Česká tehnika. Poštal-no za odgovor plača interesent.

*** Dolžnost vsake žene je, da pazi na urejeno stolicu, ki jo doseza s prirodno Franz Josefovno grediščo, ako jo dnevno uživa v manjši količini.** Prava Franz Josefova voda deluje milo, prijetno, brzo in sigurno.

*** Bosanski kmet poseka letno pol milijon kubikov drv.** Se iz dobe turške vladavine imajo bosanski kmetje pravico, da v državnih gozdovih sekajo drva za svoje domače potrebe. Na ta način so bosanski gozdovi prepleteni z mrežo servitutnih pravice drvarjenja. Ker pa je v bosanskih va-sah vedno več prebivalstva, gozdov pa vedno manj, bo treba čimprej nekaj ukre-niti, da gozdovi ne propadejo. Kmet poseka v gozdu dosti več, kakor pa potrebuje do-ma. Prišlo je tako daleč, da obdeluje kmet svoje zemljišče mesec dni, mesec dni mu je potrebno za žetev, ostalih 10 mesecev pa se ukvarja v gozdovih. Cele vasi živijo od gozdov. Ko 120 bosanskih žag poseka na leto milijon kubikov, jih poseka kmet pol-drugi milijon. In tako gre iz leta v leto brez ozira na konjunkturo ali krizo in na položaj na evropskem tržišču. Ni še bilo režimov, ki ne bi bil dal amnestije za tatvine in drugo škodo, napravljeno v državnih gozdovih. Pri tem seveda gozdovi propa-dajo in dokler se ne uredi vprašanja ser-vitutov, ni mogoče misliti na racionalno go-spodarstvo v gozdovih. O tem problemu so izčrpano razpravljali tudi naši šumarji na svojem zadnjem kongresu.

*** Otvoritev internata pomorske akademi-je v Bakru.** V četrtak je bil v Bakru otvor-jen dijaski internat državne pomorske aka-demije. Ta internat je nameščen v domu, ki ga je uredila Jadranska straža iz Mari-bora. V internat je vpisanih že 37 dijakov, a jih bo v prvem šolskem letu še več, ker vpisovanja še niso zaključena. Upravitelj internata je direktor državne pomorske akademije v Bakru, prof. Glavan. Dijaki v internatu plačujejo za stanovanje in oskrbo 600 Din mesečno, strošani dijaki pa imajo znatne popuste. Zaradi internata bo že le-tos precej več dijakov v pomorski akade-miji, kakor pa jih je bilo lani.

*** Važna pridobitev za Ucinj.** Po tolikih letih odlaganja in čakanja je naposled le pod streho veliki moderni hotel v Ucinju. Zgrajen je na najlepšem mestu, kjer je bilo nekaj črnogorsko dvorsko letovišče Suka. S Suke se nudi prelep razgled na Ucinj in divno plažo, na drugi strani pa na ul-cinjsko solarno, Porto Milano in prelep okoliš izliva Bojane. Ko bo hotel dovršen, bo znatno napredoval tujski promet tudi v Ucinju.

*** Paračinska steklarna obnavlja obrat.** Minilo je že 5 tednov, odkar je bil v stek-larni v Paračinu ustavljen obrat in je osta-lo brez dela okrog 500 delavcev, ki so bili že več let zaposleni v tej tovarni. V para-činski steklarni je zaposlenih tudi precej slovenskih steklarjev, ki so nekdanj delali v Zagorju in Hrastniku. Pri delu so ostali sa-mo delavci električne centrale in pa oni, ki so zaposleni v ključavničarskih delavnicah. Po kolektivni pogodbi, ki je bila nedavno sklenjena, imajo steklarski delavci pravico na izplačilo za službo za 5 tednov, če pod-jetje samo ustavi ves obrat in pogasi vse peči. Za izplačilo te mezde so se delavci že obrnili na delavsko zbornico, inspekcijo dela in na ministrstvo socialne politike. Ko je zdaj, kakor poročila beogradska »Politi-ka«, delavska zbornica vnovič intervenirala, je na merodajnih mestih dobila zagotovilo, da bo steklarna v najkrajšem času obnovi-la obrat, ker so premagane vse težave, ki so povzročile začasno ustavitve obrata.

*** Dovršitev važnega mostu v zetski ha-novini.** Dve leti so gradili most preko reke Lima pri naselju Murini na križišču važne ceste, ki vodi v Ljub. Andrijevo in v Peč. Most je zdaj dovršen in te dni ga bodo slovesno izročili prometu. Za ves okoliš po-meni ta most velik napredek. Prelepa okoli-ca Plava in Plavskega jezera bo odprta domačim in tujim turistom. Turistično društvo »Kome« gradi tudi svoj dom in ko bo tudi ta dovršen, bo okolica Plava dobila mnogo gostov. Stroški za zgradbo novega mostu so znašali poldrugi milijon.

*** Pletene majice dalmatinskih ribičev in mornarjev so velika moda v Ameriki.** Neka velika newyorská tvrdka, ki se bavi s prodajo sportnih potrebščin, se je obrni-la na splitsko trgovsko zbornico s prošnjo, naj ji pošlje vzorec pletene majice, kakr-šno je angleški kralj kupil na Rabu. V pismu je navedeno, da vlada za majice, ka-karšne nosijo dalmatinski mornarji in ribi-či, v vsej Severni Ameriki veliko zamine-ji. Pismu je bil priložen tudi izrezek članka iz »New Yorka Timesa«, ki pravi, da so dalmatinske majice v veliki modi.

*** Prednost planinske pašne.** Na banovin-skem planinskem posestvu Bibi na Menini je bilo letos na paši 96 glav mlade plemen-ske goveje živine, ki je ostala na planini od 29. maja do 5. septembra. Živina se na planini utrdi in okrepi ter znatno pridobi na teži. Letos je prirastek za teži znašal povprečno 61 kg. Najmanjši prirastek je bil 8 kg, največji pa 136 kg. Ta rekord je dosegla telica posestnika Trebusaka iz Sel, ki je bila letos že drugič na planini. Skupni prirastek pri vsej živini je bil 6856 kg, kar predstavlja vrednost pri živi teži 27.000 dinarjev. Po popolni melioraciji bo na Bi-bi prostora za 140 glav živine. Za prihod-nje leto bodo zgradili še en hlev.

Samo 3 dni še velesajem Lutz — peči, Ljubljana VII.

*** Plemenski sejem rodovniške govedi-pingavske pasme v Ormožu priredi v so-boto 26. t. m. banska uprava, in sicer do-poldne na sejmišču. Na ta sejem bo pri-gnato večje število dobre plemenske go-vede, predvsem mladih bikcev od 12 mese-cev do 2 let starosti in mladih plemenskih krav z dobro mlečnostjo. Zaradi tega je dana prilika za ugoden nakup dobre ple-menske živine. Morebitne nadaljnje infor-macije se dobijo pri Zvezi selekcijskih dru-štev v Ormožu.**

*** Po 20 letih se je vrnil iz Rusije bivši avstrijski vojni ujetnik Mehmed Šehić iz Doca.** V Sarajevu je pripovedoval, da živi v kazanski guberniji blizu 30.000 naših lu-di. Mnogi naši ljudje so ugledni trgovci, podjetniki in obrtniki, nekateri pa zavze-majo tudi važna mesta v upravni službi. Tudi Šehić je imel v Rusiji srečo. V vojno je odšel kot nek kmečki mladenič, v Ru-siji pa se je izobrazil za slikarja-umetnika. Njegov talent je odkril znani ruski slikar Ustikoljina. Šehić se je učil slikarstva sed-em let in dosegel je lepe uspehe. Domov se je vrnil zaradi domotožnja in pa ker je v francoskih listih čital lepe članke o ju-goslovenski državi. Zadnja leta je živel v Tiflisu in je od tam do domačega kraja potoval 86 dni.

*** Absolventi (tke) trgovske akademije,** ki popolnoma obvladajo nemščino ter stro-jepis in stenografijo, naj takoj sporoče svo-je naslove na Klub trgovskih akademikov v Ljubljani. — A. Sumi, poštni predal 261.

*** Na drž. trgovski akademiji v Ljubljani** je ministrstvo trgovine in industrije dovol-i-lo paralelko za prvi razred. Imena dijakov (— in), ki so sprejeti v paralelko, so raz-glašena na uradni deski. Vpis se vrši 14., 15. in 16. t. m. od 10. do 11. ure. Kdor se ne prijavi do 16. t. m. od 12. izgubi pravico do vpisa. Nezasedena mesta se bodo oddala drugim reflektantom.

*** Noben radijski naročnik ne more biti brez »Našega valca«,** ilustrirane tedenske revije za radio, gledališče in film, ki izhaja vsak petek v Ljubljani in stane mesečno komaj 12 Din. Iz vsebine nove številke na-vajamo le važnejše prispevke: Statistični pregled radijskih naročnikov, vrst apar-atorov in obratovanja ljubljanske radiofonske postaje, Naša narodna gledališča v novi se-zoni, Nova opereta »Pod to goro zeleno« v ljubljanski operi, Ruško letno gledališče, Kaj vse se izve iz filmskih ateljejev, Anna May Wong in kitajski film, Josipa Ribičica Čiščene, Zgodbe in nezdore Bojana Pečka. Vsi članki so pestro ilustrirani, posebne sli-kanice pa nas seznanjajo z novostmi v na-ših gledališčih, s sodelavci v ljubljanskem radiu, z novimi filmi in s spominskimi sli-kami s počitnic. V stalni prilogi »Po oper-nem svet«, kjer izhajajo izvlečki najvaž-nejših oper, ki jih prenašajo evropske ra-dijske postaje, je v zadnji številki izšel libretto Puccinijeve »Tosce«. Modne skice, križanke in šale zaključujejo redakcijski del lista. Posebna programska priloga pri-naša na 32 straneh točne in pregledno ure-jene programe vseh domačih in inozem-skih oddajnih postaj na kratkih, srednjih in dolgih valovih, in točno razpredelnico najzanimivejših opernih, koncertnih in gledaliških oddaj. »Naš valc« je najobširnejša, najboljša in najcenejša radijska revija. Za-htevajte še danes brezplačno in brezobvez-no na ogled en izvod. Pišite na naslov: Ra-dijska revija »NAS VALC«, Ljubljana, Knafljeva ul. 5.

*** Redno vpisovanje v enoletno trgovsko šolo, znani »Christofolov učni zavod«,** Ljubljana, Domobrnska 15, je še ta in prihod-nji teden dopolnje in popoldne. Poučujejo le kvalificirane moči, profesorji, tudi drž. trgovske akademije. Informacije daje, na željo tudi brezplačne prospekte pošilja ra-vnateljstvo, Pouk prične 1. oktobra.

*** Avtoizletji 17. do 24. t. m. v Rim, 20. t. m. na Korosko.** Prijave: Izletna pisarna Okorn, Ljubljana, hotel Slon, tel. 26—45.

*** Tovarna JOS. REICH sprejema mehko in škrobjeno perilo v najlepšo izdelavo.**

*** Avtoizletji 17. do 24. t. m. v Rim, 20. t. m. na Korosko.** Prijave: Izletna pisarna Okorn, Ljubljana, hotel Slon, tel. 26—45.

*** Tovarna JOS. REICH sprejema mehko in škrobjeno perilo v najlepšo izdelavo.**

*** Avtoizletji 17. do 24. t. m. v Rim, 20. t. m. na Korosko.** Prijave: Izletna pisarna Okorn, Ljubljana, hotel Slon, tel. 26—45.

*** Tovarna JOS. REICH sprejema mehko in škrobjeno perilo v najlepšo izdelavo.**

*** Avtoizletji 17. do 24. t. m. v Rim, 20. t. m. na Korosko.** Prijave: Izletna pisarna Okorn, Ljubljana, hotel Slon, tel. 26—45.

*** Tovarna JOS. REICH sprejema mehko in škrobjeno perilo v najlepšo izdelavo.**

Iz Ljubljane

— Belokrajci se pripeljejo danes ob 15. v Ljubljano. Ljubljansko društvo Bela Krajina jih sprejme na glavnem kolodvoru. Opozorjamo prijatelje in znance ter jih pro-simo, da se udeležijo sprejema. Prav poseb-no pa se opozarjamo na jutrišnjo priredi-tev ob 15. na Sokolskem telodvišču v Ti-volju. Prodaja vstopnic v Matični knjigarni.

— Československá obec v Ljubliani upo-zorjuje, že se zahajuje vuvodnjeni v česko-slovenske dopolnivač škole ve školnim roce 1936/1937 v pondělí dne 14. září 1936 o třetí hodině odpolední zápisem a zařazením do jednotlivých oddělení. Prosíme, aby si všichni rodičové uvědomili povinnost dáti děti do české školy i význam tohoto rozhodnutí. — Knihy, které mají děti vypůj-čeny ještě z minulého roku necht přinesou sebou.

— Dame, ne nasedajte! V zadnjem ča-su so se pojavile v Ljubljani po raznih tr-govinah madžarske bluze, ki jih imajo tu pri nas za »narodne«. Te bluze so inozem-ski izdelek. Pri nas naj prav nobene potre-be po uvažanju »narodnih« bluz, ker jih lahko delamo doma. Na stošine brezplačno

nih deklet lahko naveže na stošine lepih narodnih bluz in bo ostal denar doma in bo našim dekletom pomagano.

— Ravnateljstvo drž. konservatorija opo-zarja vse vpisane gojence, da je v pone-deljek 14. t. m. od 15. do 17. razdelitev urnika za solopetje, klavir, violino, violin-čelo, kontrabas, orgle, kompozicijo in ope-ro šolo, od 18. do 19. za vse ostale pred-mete. Vsi gojenci naj se javijo v Hubadovi pevski dvorani posolja Glasbene Matice. Vpis je mogoče še tekom dneva in v pone-deljek.

— Velesajmi in drugi ne pozabite, da so v nedeljo v Ljubljani Belokrajci, ki bodo izvajali svoje tipične narodne ples-e, igre in običaje. Prodaja vstopnic v Matični knjigarni.

— Poroka. Danes je bil poročen v cerkvi sv. Petra v Ljubljani g. Ivan Polak, konceptni pripravnik policijske uprave v Ljubljani, z go. dr. Zoro Tomišek, hčerko g. dr. Fr. Tomiška, odvjetnika v Ljubljani. Novoporočencema želimo obilo sreče!

— France Kralj razstavlja v Jakopičevem paviljonu najnovije kipe in slike dneвно od 9. — 19. ure. Priporočamo ogled.

— Vpisovanje v brezplačno gospodinj-sko nadaljevalno šolo v Mostah bo 13. t. m. od 8. do 9. ure na osnovni šoli.

— Danes brezplačno poskušno kuhanje kave Express pri tvrdki Janko Spreitzer, Gajeva ul. 5. Nebohtičnik.

— Nesreča pastirka. Iz Kresnic so več-raj pripeljali na kirurški oddelek 8-letnega kmečkoga fanta Cvetka Mihelčiča, ki je doma pasel krave, pa si je ravno od naj-bolj svojeglave med njimi navezal vrv oko-li svoje roke. Krava se mu je na lepem splašala in pastirka čez drn in strn po-veljka za seboj, da je dobil precej hude poškodbe po glavi in po nogah.

Fotoamaterji!

All ste že preizkusili naš sveži film 26Sch 8 posnetkov, kateri Vas stane z eno povečano sliko v velikosti 13X18 cm samo Din 10.—

Povečane slike, velikost razglednic pa samo 1.— Din komad pri

Foto Touristu - Lojze Šmuc na ALEKSANDROVI C. 8.

— Tatvina. V Florjanski ulici 7 je bilo včeraj ob pol 5. ukradeno moško črnopel-skano kolo z rjavimi obrabi. Kolo je bilo čisto novo, znamke »Excelsior« s tovarniško številko 9026. Policijske številke še ni ime-lo, ker je bilo pravkar kupljeno.

Samo 3 dni še velesajem Lutz — peči, Ljubljana VII.

— Karambol na Krekovem trgu. Vče-raj zjutraj je prišlo ob vstopu Poljanske ceste na Krekov trg do precej razburljive prometne nezgode. Po cesti je tedaj pri-vozil pomočnik mesarskega mojstra Javorn-ika s svojim vozom, ki je s precejšnjo ne-glilico hitel na trg. Po trgu pa se je v smeri proti Kopitarjevi ulici prav tedaj peljal 26-letni Stanislav Gorta na svojem kolesu. Do srečanja je prišlo tako iznenada, da je kolesar padel pod konja, ki mu je stopil na levo nogo, občutno ga je zadelo tudi kolo mesarskega voza. Reševalci, ki so iz-pred svoje postaje opazili nesrečo, so ra-njenca, ki mu je noga pri členu takoj vsa otekla, brž naložili na voz in z njim od-hiteli v bolnišnico. Poškodba pa je bila na srečo lažjega značaja, da se je Gorta la-hko že čez eno uro vrnil v Mestni dom, kjer so mu reševalci nemedtem spravili kolo, in se odpeljal domov.

Iz Celja

— Lep uspeh celjskega znanstvenika na Dunaju. Prof. Srečko Brodar iz Celja se je vrnil s kongresa svetovnega združenja za študij ledene dobe, ki se je vršil zadnje dni na Dunaju. Pred najodličnejšimi znanstveniki iz vseh evropskih in mnogih iz-venevropskih držav je predaval o naši po-stavi iz stare kamene dobe — Potočki zi-jalki. Predavanje je vzbudilo splošno po-zornost in priznanje ter mu je sledila dalj-ša diskusija. Uglednemu našemu znanstve-niku, ki je tako častno zastopal našo drž-avo pred mednarodnim znanstvenim sveto-m, iskreno čestitamo!

— Slikarska šola na gimnaziji se bo le-tos začela v nedeljo 20. t. m. ob 9. Pouk bo ob nedeljah od 9. do 12. in ob sredah od 18.30 do 20.30. Vpisovanje bo v sredo 16. t. m. od 18. do 19.30 in v nedeljo 20. t. m. od 8. do 9. v risalnici gimnazije.

— Sokolsko društvo. Načelstvo obvešča vsa že vpisano dečo in naraščaj, da se bo pričela redna telovadba v ponedeljek 14. t. m. po urniku, ki je objavljen v telovad-nici in v objavi omarici. Nadalje poziva-mo vse one brate in naraščaj, ki imajo v uporabi garderobne omarice, da jih danes izpraznijo in pustijo odprte zaradi snaže-nja in popravila. Vse neodprte omarice bo-do jutri dopoldne s silo odprli v prisotno-sti komisije.

— Vpisovanje v gostinčarsko strokov-no nadaljevalno šolo v Celju bo v torek 15. t. m. od 16. do 17. in ne od 14. do 15. kakor je bilo sprva določeno.

Kino Metropol. Danes ob 18.15 in 20.30 »Ana Karenina« z Greto Garbo in nov zvočni tednik. Ob 16. predstava po z-nanih cenah »N J I H D V O J E«. — Predprodaja vstopnic od pol 12. do 1. ure in od 4. popoldne dalje.

— Starešinska organizacija »Sloga« bo priredila v četrtak 17. t. m. ob 20. sestanek abiturientov in Celjskem domu. Vabljeni vsi abiturienti!

— Akademija. Društvo Rdečega križa v Celju bo priredilo v proslavo »Tedna Rdečega križa« v petek 25. t. m. akademi-jo v mali dvorani Celjskega doma.

— Brezposelnost. Pri celjski borzi dela je bilo 10. t. m. v evidenci 187 brezposel-nih (160 moških in 27 žensk) nasproti 176 (154 moških in 22 ženskam) dne 31. av-gusta.

— Tri hude nesreče. V noči od srede na četrtke je 15-letni trgovski vajenec Pavel Merhar iz Laškega v spanju vstal iz po-stelje, stopil k oknu in padel iz drugega nadstropja na zemljo. Pri padcu si je zlo-mil desno nogo. V četrtke se je ponesrečil 22-letni, na Bežigradu pri Celju zaposleni delavec Alojz Leskovek iz St. Jurija ob južni žel. Pri delu ga je zgrabil cikular-ka in mu odrezala štiri prste na levi roki. Istega dne je padel 11-letni delavec sin Ljubomir Zelič iz Zavodne pri Celju v goz-du z drevesa ter si močno pretresel mož-gane in izpahlil desno roko. Ponesrečenci se zdravijo v celjski bolnišnici.

Iz Maribora

— Smrt vriega narodnjaka. V maribor-ski bolnišnici je umrl v 66. letu starosti upokojni davčni nadupravitelj Anton Fabjan Rajnkj je bil rodom iz Črnomlja in je bil zgleden narodnjak. Po prevratu je prišel v Maribor in si je v vseh slojih mariborskega prebivalstva pridobil pri-ljubljenost in ugled. Žalujočim naše toplo sočutje.

— Iz gledališča. Mladinke, ki imajo veselje do plesa in gledališča, se sprejme-jo v balet »Narodnega gledališča« v Ma-riboru. Prijave pri gledališki blagajni.

— Še štiri km. Gradnja avtomobilske ceste na Pohorje je že toliko napredovala, da manjka še samo štiri km do zaključka gradbenih del. Računati je, da bodo dela koncem prihodnjega leta končana.

— Še letos bodo prišli z gradnjo ce-ste-bližnjice, ki pojde od križa na koncu Koroske ceste ob Dravi do Schmeider-jevega kompleksa v bližnji takozv. »Hu-sarensprungu.« Novi del ceste bo po na-črtih, ki so že izgotovljeni, za skoro pol km krajša in mnogo prijetnejša ter udob-nejša kakor je dosedanja varianta s pre-cej nevarnimi ovinkami in vzpetinami.

— Po cerkvenem žegnanju strešljanje. Pri Sv. Petru nižje Maribora je bilo te dni žegnanje. Po cerkvenih slovenostih so se zbrali fantje v Klejčkovih gostilni v Trčovi, kjer so si kaj kmalu skočili v lase. Nastalo je prerviranje in ko je hotel posestniški sin Ivan Zeleznik navallti na fante z nožem, so mu nož iztrgali. Ko je oče Ivana Zeleznika videl da sina mika-stijo, je potegnil samokres ter oddal več strelav na fante, ki pa k sreči niso niko-gar zadeli. Prispeli so orožniki, ki so sta-rega Zeleznika razorožili ter ga prijavi-li državnemu tožilstvu.

— Kmetarjev delodajalec napaden. Te dni je sresko sodišče razpravljalo o napa-du, ki ga je izvršil delavec Jožef Hojs v Gornji Radgoni na studenčnega mojstra Leopolda Kavčiča, ki je bil, kakor znano delodajalec tragične žrtve dela Avguštna Kejnčiča. Hojs je Kavčiča udaril s sto-lom po glavi s toliko silo, da je Kavčič padel v nezavest. Sodišče je obsodilo na-padačca na 7 dni zaporov.

— Izropana trgovina. V noči na petek so neznani tatovi vlomili v trgovino Franca Rudla v Barjendolu v občini Košakih pri Mariboru ter odnesli nekaj manufakturnega, spekerijskega in galanterijskega blaga, oko-li 200 Din gotovine ter vsa zaloga tobaka in cigarete in skupni vrednosti okoli 3.000 Din. Vlomilci so prišli v trgovino na ta način, da so napravili luknjo, skozi katero so se splazili. S plenom so izginili brez sledu.

— Zrtev spalnega voma je postal 68-letni Matija Koočan iz Gornjega Jakobekega dola. Prišel je pod voz, pod katerim je oblezal z zlomljeno levo nogo ter strtimi štirimi rebri. — Včeraj popoldne je hlapec kamniškega gostilničarja Paveliča gnal 624 kg težkega bika proti Mariboru. Pri Betnavskom ribniku je bik opešal in so ga mariborski reševalci dvignili na tovrni av-to ter ga prepeljali na kolodvor.

Z Jesenic

— Zvočni kino Radio predvaja danes in jutri v nedeljo ob 8. uri v (v nedeljo tudi ob 3. uri pop.) vefilem »Kraljev valček«. Dodatki so: dva zvočna tednika s pesnetki z olimpiade ter lep kulturni film »Čudež-no strelišče«. Sledi »Bosamboc«.

Iz Tržiča

— Kino predvaja danes in jutri v nede-ljo vohunski vefilem »Operator 13«.

Iz Kamnika

— Gostovanje Vičanov. Člani in članice sokolske gledališke družine z Viča, ki so v našem mestu že znani kot izvrstni gledališki igralci, bodo drevi ob 20. in ju-tri ob 16. uprizorili na odru kamniške Čitalnice Kreftove »Celjske grofe«. Vabimo kamniško občinstvo! Vstopnice v Čitalnici in eno uro pred začetkom predstave.

— Pogreb vzorne vzgojiteljice gđ. Marije Kratnarjeve je bil dokaj priljublje-nosti in spoštovanja, ki so ga gojili do nje vsi njeni bivši učenci in vsi kamniški meščani. Na pogrebu je bila vsa šolska mladi-na z učiteljskim in izredno mnogo občinstva. V sprevedu so nosili dolgo vrsto vencev in krasnih šopkov, med katerimi sta bila tudi venca krajevne šolskega od-bora in kamniškega učiteljskega. Cerkevni pevski zbor ji je zapel v slovo poslednje žalostinke, ob odprtem grobu pa sta pokoj-nici izgovorila v slovo kamniški dekan g. Rihar in ena izmed stanoških tovari-šic. Vzorno vzgojiteljico bomo ohranili v trajnem spominu.

Iz Ptujaja

— Dobro izurjeni gasilci. Gasilska četa v Ptujju je imela v sredo popoldne napo-vedano prvo jesensko gasilsko vajo. Za požarišče je bila določena stara domi-nikanska vojašnica, v kateri je Ferkov muzej. Ob 6.15 je bil alarm in kmalu nato so se odpeljali gasilci pod poveljstvom g. Breznika z orodjem na kraj zamišljenja požara. V zgornjem delu Dravske ulice so postavili veliko Magirusovo motoriko, od-koder so napeljali po precejšnji višini v zgornji del mesta iz daljave okoli 150 me-trov cevi. Vse potrebno delo so gasilci iz-vršili v 8 minutah. Vaje je gledalo precej občinstva, ki je ugotovilo, da je naša ga-silska četa, ki ji predseduje g. Vidmar, zelo dobro izurjena. V kratkem bodo vaje v večjem obsegu, pri katerih bo sodelovalo tudi vojaštvo.

— Namesto vengu na grob železničar-skega uradnika g. Trampuša Josipa je da-rovaj g. Marič Oskar z Brega pri Ptujju 100 Din reševalnemu oddelku gasilske čete v Ptujju.

SREČKE DRŽAVNE RAZREDNE LOTERIJE ZA I. RAZRED 33. KOLA SO DOSPELE

DOBITE JIH V

Zadružni hranilnici — Dalmatinova ul. 6.

Dobitke minulega razreda pričnemo izplačevati 15. SEPTEMBRA, t. 1.

Kino Sloga, tel. 27-30
Danes ob 16., 19.15 in 21.15 uri
Viva Villa
WALLACE BEERY
v gl. vlogi.

Iz Murske Sobote

ms— Velika sokolska tombola bo v ne-deljo 13. t. m. ob pol 15. pred Sokolskim domom. Zavoljo krasnih dobitkov je ra-zumljivo zanimanje, ki vlada med ljudi-mi. Posebnost letošnje tombole je devet glavnih dobitkov, in sicer: 2000 Din v denarju, mo-ško kolo, žensko kolo, seženj drv, vrča moke, gramofon, električni likalnik, drago-cena ura in kompletna obleka. Poleg teh pa je še nad 500 drugih dobitkov v skupni vrednosti nad 12.000 Din. Tombolske karte se dobijo v vseh trgovinah murskosoboške-ga srca po 2 Din. V nedeljo vsi v Mursko Soboto!

Iz življenja na deželi

RIBNICA. Sokolski zvočni kino predva-ja danes ob 8. zvečer in jutri v nedeljo ob 3¼ popoldne in 8. zvečer zvočni film »Po-slednja ljubezen«. Kot dodatek nov Para-muntov zvočni žurnal.

SEVNICA. Zvočni kino predvaja danes in jutri zgodovinski film iz Napoleonovih časov »Konec ljubezni« in nov Foxov ted-nik.

VISNJA GORA. Rojstni dan Nj. Vel. kra-lja se je tudi pri nas praznoval slovesno. Vse hiše so bile okrašene z državnimi za-stavami. Služba božja je bila že v soboto. Zvečer je bilo vse mesto slavnostno raz-svetljeno, pod Starim gradom je goral ve-lik kres, iz gozda nad mestom so pa pokali strelji v počastitev mladega kralja Jugosla-vije.

Zaradi bolezni v smrt

Gornja Radgona, 11. septembra. Minilo sredo popoldne je š

Gospodarstvo

Kam smo letos izvažali les

Izvoz mehkega lesa je padel na 40% lanskega izvoza, izvoz slavonskega hrastovega lesa pa se je navzlic sankcijam še dvignil

Podrobna statistika zunanje trgovine za prvo letošnje polletje, ki jo je izdalo finančno ministrstvo, nam nudi sedaj teden pregled o tem, kam smo letos v režimu sankcij izvažali naš les.

Iz statistike je razvidno, da je zaradi sankcij najobčutnejše nazadovanje izvoz mehkega lesa. Tesanega mehkega lesa smo letos v prvem polletju izvozili komaj 1793 vagonov, dočim je lani ta izvoz znašal 4804 vagonov. Po vrednosti pa vidimo padec od lanskih 27,6 na 10,3 milijona Din. Tu je predvsem prizadeta Slovenija, ker smo prej v velikih količinah izvažali v Italijo tesan les, saj je bila ona prej skoro izključno odjemalka našega lesa. Sami smo v prvem polletju od skupne količine 4804 izvozili v Italijo 4313 vagonov, letos pa je znašal izvoz le 649 vagonov. Nekaj več smo izvozili v Grčijo, namreč 507 vagonov (lani 147), v Madžarsko 406 vagonov (lani 155) in v Egipt 136 vagonov (lani 96).

Prav tako občutno je nazadovanje izvoz mehkega rezanega lesa, ki je znašal letos v prvem polletju le 947 vagonov (lani 21.911) v vrednosti 69 milijonov Din (lani 170 milijonov). Prevoz mehkega rezanega lesa je torej padel na 40% lanskega izvoza. Tudi to nazadovanje je predvsem posledica zastopa izvoza v Italijo, ki je lani znašala 15.921 vagonov, letos pa le 1078. Povečanje izvoza v prekomorske države pa gre predvsem na račun Bosne, medtem ko smo iz Slovenije nekaj več izvozili le

v Madžarsko in Grčijo. Skupni izvoz mehkega rezanega lesa v Madžarsko je znašal letos 1200 vagonov (lani 425), v Grčijo 1077 vagonov (lani 185), v Alžir 837 vagonov (742), v Argentino 758 vagonov (559), v Egipt 732 vagonov (158), v Anglijo 557 vagonov (220), v Maroko pa 532 vagonov (042), v Tunis 440 vagonov (383), v Francijo 663 vagonov (89), v Španijo 369 vagonov (174), v Nemčijo 345 vagonov (78) in v Britsko Indijo 315 vagonov (31).

Izvoz hrastovega rezanega lesa pa se letos ni zmanjšal, temveč se je povečal od lanskih 1905 na 2263 vagonov, odnosno od 26,1 na 33,7 milijona Din. Slavonska industrija trdega lesa torej zaradi sankcij ni prav nič trpela.

Občutnejše je nazadovanje izvoz bukovnega rezanega lesa, ki je padel od lanskih 7500 na 3949 vagonov, odnosno od 65,8 na 35,7 milijona Din, predvsem, ker se je zmanjšal izvoz v Italijo od lanskih 3611 na komaj 9 vagonov. Povečal se je tudi izvoz bukovnega rezanega lesa, v Anglijo od 1156 na 1648 vagonov, dočim je izvoz v Španijo nazadoval od 1704 na 1123 vagonov. Le v manjši meri je nazadoval izvoz friz od lanskih 2812 na 2047 vagonov.

Za specialno konjunkturo v hrastovini je značilno tudi letošnje povečanje izvoza hrastovih pragov na 15,1 milijona Din nasproti lanskim 5,6 milijona Din in hrastovih hlodov na 6,5 milijona Din (lani 5,5).

Uredba o odkupu bombaža

Kontrolna taksa pri uvozu bombaža in izdelkov iz bombaža

Kakor smo že kratko poročali, je bil na zadnji seji finančno-gospodarskega odbora ministrov sprejet načrt uredbe o odkupu bombaža. Uredba ima namen, da se omogoči povečanje kultur bombaža, zlasti v Južni Srbiji, tako da ne bi bili za oskrbo naše tekstilne industrije docela navezani na uvoz inozemskega bombaža. Bombaž je od nekdaj prideloval v Južni Srbiji, vendar v razmeroma majhnem obsegu, saj smo lani pridelali vsega le 622.000 kg neočiščenega bombaža, dočim je znašal uvoz bombaža v obliki surovega bombaža, predvsem alj tkanin 31,5 milijona kg. Lastna produkcija je lani krila torej komaj 2% potrebe.

Ze pred leti je bila sprožena misel, da se pridelovanje bombaža razširi. V resnici se je površina bombažnih kultur v zadnjih letih povečala, saj je znašala l. 1927 samo 500 ha, lani pa je narasla na 1440 ha in se je letos še dalje razširila, tako da bo znašal pridelek okrog 1 milijona kilogramov. Bombaž se goji predvsem v okoliščini Strumice in Gjevgelije, pa tudi na Očvem polju, pri Velesu, Štipu in Kočanah. Pred leti so trgovci v Strumici, Gjevgeliji in Kavadaru, ki imajo stroje za čiščenje bombaža, kupovali surovi neočiščeni bombaž le po 2 Din za kg, lani pa se je cena dvignila na 3 Din in se je pozneje povzpela tudi preko 4 Din.

Vsebinska uredbe

Uredba ne tangira samo južnih krajev, kjer pridelujejo bombaž, temveč tudi po-

trošnike bombaža, to je tekstilno industrijo, predvsem zaradi tega, ker se bo na podlagi te uredbe pobirala pri uvozu surovega bombaža (carinska tarifa št. 38), bombažnega prediva in bombažnih izdelkov (carinske tarife številke 272 do 288) in pri uvozu izdelkov in bombažnih tkanin (carinska tarifa številka 356/3) pobirala posebna kontrolna taksa, ki jo bo odredil trgovinski minister v sporazumu s kmetijskim ministrom, in sicer v korist fonda za vzdrževanje cen domačemu bombažu. Namera vlade gre predvsem za to, da bi se površina bombažnih kultur povečala na približno 10 tisoč ha, v prvem času pa na 3000 do 4000 ha.

Uredba vsebuje predvsem določbe glede določanja cene domačemu bombažu, ki se bo gibala na višini okrog 50% nad povprečno ceno v predhodnem letu na newyorški borzi. Tudi višino odkupne cene bosta vsako leto sporazumno določila trgovinski in kmetijski minister. Domač bombaž bodo morali odkupiti uvozniki inozemskega bombaža in vsi, ki predelejuje bombaž. Prej ne bodo smeli uvažati bombaža iz inozemstva, preden ne bo odkupljena vsa domača proizvodnja. Domači kupci bodo morali vsako leto prijaviti potrebne količine bombaža. Odkupna cena bo določena vsako leto do konca marca za bombaž, ki bo pridelan v dotičnem letu, tako da bo pridelovalec bombaža naprej zadržan odkupna cena.

Gospodarske vesti

Denarniški oddelek trgovinsko-industrijske zbornice k vprašanju Feniksa. Denarniški odsek zagrebške trgovinsko-industrijske zbornice je na svoji seji dne 9. t. m. razpravljal o vprašanju Feniksa in je na podlagi podrobnega in obširnega referata odsekovega predsednika dr. Julija Moga na o tem, kaj so v tej stvari ukrenile druge države, zlasti Avstrija, Češko-slovaška in Madžarska, sprejel naslednji sklep: »Zaščitno-odločje vladne ukrepe v drugih državah v interesu zavarovanec družbe »Feniks« je trgovinsko-industrijska zbornica sprlo okoli, da pri nas niso vidne niti prvotne konture kakšne ureditve, zelo zaskrbljena za ožgane interese številnih zavarovancev na teritoriju zbornice in sploh v naši državi. Zbornica je prepričana, da bo ureditev tem težnja, čim dalje bo trajalo sedanje stanje. Sklepi: »Se na svoje predstavitve od 3. aprila in 26. junija t. l. prosi zbornica ponovno kraljevske vlado, da nujno pristopi k stvarni, praktični in definitivni ureditvi vprašanja »Feniksa« v smislu predlogov, ki so iznešeni v navedenih predstavkah in so tam tudi utemeljeni.

Trgovinska pogajanja z Nizozemsko. Včeraj je v Beogradu prispela holandska delegacija za trgovinska pogajanja. Vodi jo generalni ravatelj holandskega klinriškega zavoda v Haagu, kakor znano, so se trgovinski odnosi med Jugoslavijo in Nizozemsko zadnja leta zelo razvili. Zato je bila na Nizozemskem ustanovljena nizozemsko-jugoslovenska trgovinska zbornica s sedežem v Rotterdamu in s svojim nacionalnim odborom v Beogradu, ki je vsestransko delala za razvoj trgovine med obema državama. Zaradi izprememb v trgovinsko-političnem pogledu, zlasti po uvedbi kontrole našega uvoza, se je občutila potreba po vzajemnem dogovoru, ki bi se mogel spraviti v sklad z novimi razmerami. Glede na to, da imata obe državi enako živahno zanimanje za razvoj kar najčvrstejših trgovinskih odnosov, je Nizozemska poslala svojo delegacijo, da se pri nas informira o vseh vprašanjih in da uvede pogajanja za ureditev teh vprašanih ter morebitno novo trgovinsko pogodbo. Vodja delegacije bo obiskal ministra za trgovino in industrijo, vodstvo Narodne banke in druge prizadete resore, razen tega bo pa imel tudi več razgovorov z upravo narodnega odbora holandsko-jugoslovenske trgovske zbornice.

Stanje aktivnih kliringov. Poslednje poročilo Narodne banke o stanju aktivnih kliringov zaznamuje, da se je saldo naših kliringov terjatev v Nemčiji po naraščanju v zadnjem tednu zmanjšalo za 0,4 na 19,7 milijona mark. Saldo v kliringu z Italijo je ponovno za enoletnost nazadoval, in sicer za 0,2 na 38,4 milijona Din. Saldo v kliringu s Turčijo se je po skrčenju v zadnjem tednu nebitveno dvignil na 0,91 milijona francoskih frankov. Saldo v kliringu z Bolgarijo na je nekoliko nazadoval na 0,50 milijona Din.

Sklepi finančno-gospodarskega odbora ministrov. Včeraj je bila pod predsedstvom finančnega ministra Letice seja fi-

nančno-gospodarskega odbora ministrov. Seji so prisostvovali ministri Letica, Svet, Sianković, Vrbanić, Dj. Janković, Vojta Djordjević in Miha Krek. Na seji so sprejeli te sklepe: 1) Da bo izvoz konoplje prost, odnosno, da se ukine dosedanja omejitve glede dirigiranja izvoza v neklinriške države. 2) Da država preko »Prizada« intervencira na tržišču suhih sliv, da se pridelovalcem zagotove kar najboljše cene. 3) Sprejeti je načrt uredbe o pospeševanju svilarstva, ki proizvajalcem zagotavlja ugodnejše odkupne cene za kokone. 4) Podeli se državna garancija za kredit, ki ga daje Privilegirana agrarna banka do višine 20 milijonov Din Glavnemu savezu srbskih zemljoradniških zadrug.

Nazadovanje brezposelnosti v Nemčiji. Po podatkih nemškega državnega urada za posredovanje dela je znašalo število brezposelnih delavcev v Nemčiji ob koncu avgusta le še 1.098.000. Seveda tu niso všteti oni delavci, ki so le deloma zaposleni pri zaslinih delih. Najvišje stanje nezaposelnosti je bilo v začetku leta 1933, ko se je število brezposelnih približalo 6 milijonom.

Licitacije. Dne 12. t. m. bo pri štabu dravske divizijske oblasti v Ljubljani II. ofertna licitacija za nabavo mesa za vojaške trupe, ki se nahajajo na manevru v Ribnici od 20. do 30. septembra. Dne 25. t. m. bo pri upravi VI. oddelka vojno-tehničnega zavoda v Kamniku ofertna licitacija za dobavo 100.000 kg trinitrotoluola. Dne 25. t. m. bo v inženjerskem oddelku štaba dravske divizijske oblasti v Ljubljani II. ofertna licitacija za popravilo III. objekta vojašnice »Vojvode Mišiča« v Ljubljani in 26. t. m. za popravilo stanovanjskih zgradb v Mariboru.

Borze

11. septembra Na ljubljanski borzi so ostali oficialni tečaji deviz skoro nespremenjeni. V privatnem kliringu so se avstrijski šilingi trgovali po 8,55, angleški funti pa so se nekoliko okrepili na 234,50 denar. V zagrebškem privatnem kliringu je bil promet v avstrijskih šilingih po 8,53, v angleških funtih po 234,94 in v grških bonih po 30,50. Dočim je bilo za španske pezete povprečje vanje po 5,30. Nemški kliringi čeki stanejo v Ljubljani 13,34 v Beogradu 13,3223 in v Zagrebu 13,3150, odnosno za konec oktobra 13,25. Kliringne nakaznice v Hrah so se v Zagrebu in Beogradu nudile po 3,20.

Na zagrebškem efektinem tržišču je bila vojna škoda zaključena po 365,50 in 366 v Beogradu po 366. Promet je bil še v delnicah Trboveljske po 136.

Ljubljana. Amsterdam 2965,65—2980,24. Berlin 1755,63—1769,50. Bruselj 738 11—743,17. Curih 1424,22—1431,29. London 220,66—222,71. Newyork 4338 58—4374,89. Pariz 287,92—289,36. Praga 180,76—181,86. Curih. Beograd 7. Pariz 20,2175. London 15,5275. Newyork 307,125. Milan 24,15. Amsterdam 208,2250. Berlin 123,45. Dunaj

66,50. Stockholm 80,10. Oslo 78,06. København 69,36. Praga 12,70. Varšava 57,80. Budimpešta 60. Atene 2,90.

Ekleti

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda 365,50—366, za sept. — okt. 364 den., 4% agrarne 47,50 den., 6% beguške 68—69, 6% dalm. agrarne 65 den., 7% Blair 73,50—74, 8% Blair 83,50—84,50; delnice: Trboveljska 135,50—136, šecerana Orijek 120—130.

Beograd. Vojna škoda 366—366,50 (366) 4% agrarne 48—48,75. 6% beguške 68,75—69 (69), 7% invest 84,50—85, 7% Drž. hip. banka 86 den., 7% Blair 74—74,50 (74—74,25). 8% Blair 85 bl., Narodna banka 6250 den., PAB 236—237,50.

Blagovna tržišča

ZITO

+ Chicago, 11. septembra. Začetni tečaj: pšenica: za sept. 111,375, za dec. 110,375, za maj 109,375; koruza: za sept. 111, za dec. 94, za maj 89,75.

+ Winnipeg, 11. septembra. Začetni tečaj: pšenica: za okt. 99,875, za dec. 98,875, za maj 101.

+ Novosadska blagovna borza (t. m.) Tendencja stalna. Pšenica (cena »Prizada«): potiska šlep. 79 kg 2% 132,50—137, gornjebaška in gornjebanatska 79 kg. 2% 127,50—137; baška. 79 kg. 2% 125,50—129; sremnska in slavonska. 78/79 kg 3% 119,50—123; v borznem prometu: baška ladja Tisa 133,50 — 134. Oves: baški sremski slav 85 — 87,50. Rž: baška nova 104 — 106. Ječmen: 123. Rž: baška nova 104 — 106. Ječmen: baški, sremski novi 64 t. 90—92,50. Oves: baški, sremski, slavonski novi 87,50—90.

Turščica: baška in sremnska 89—90. Moka: baška, sremnska, slavonska in banatska »Ogg« in »Ogg« 205—215; »2« 185—195; »3« 165—175; »6« 145—155; »7« 125—135; »8« 95—100. Otrubi: baški 71—73; banatski 69—71; sremski 70—72. Fižol: baški in sremski beli brez vreč 160—162,50; z vrečami 170—172. Borzi jutri ne bo poslovala.

+ Budimpeštanska termiska borza (11. t. m.). Tendencja stalna. Koruza: za sept. 12,50—12,55, za maj 10,99—11,01.

BOMBAJ

+ Liverpool, 10. septembra. Tendencja stalna. Zaključni tečaj: za okt. 6,58 (prejšnji 6,59), za dec. 6,48 (6,50).

+ Newyork, 10. septembra. Tendencja komaj stalna. Zaključni tečaj: za sept. 12,12 (—), za dec. 12,14 (12,10).

+ Hmelj. Iz žatca poročajo, da gre obratne hmelja h koncu. Nakupovanje se nadaljuje živahno in se cene gibljejo med 600 do 925 Kč za 50 kg.

ZIVINA

= Svinjski sejem v Mariboru. Na petkov svinjski sejem je bilo pripeljanih 400 svinj. Cene so bile naslednje: prasci 5 do 6 tednov stari 70 do 110 Din, 7 do 9 tednov stari 135 do 160 Din, 3 do 4 mesec: stari 170 do 235 Din, 5 do 7 mesec: stari 250 do 360 Din, 8 do 10 mesec: stari 370 do 550 Din, eno leto stari 570 do 920 Din. Svinje so se prodajale za 1 kg žive teže po 6,50 do 8 Din 1 kg mrtve teže po 9 do 10 Din. Prodanih je bilo 117 repov.

V tekstilu pred sporazumom

Ljubljana, 11. septembra Z ozirom na vesti, ki so se po nekem delu tiska raznesle v javnost, kakor da je v tekstilni stroki že prišlo do sporazuma med delodajalci in delavci, nas iz vrst tekstilnih tvorničarjev naprošajo za obja-vo, da takšne vesti povsem ne ustrezajo dejstvu. Delodajalci tekstilne stroke vztrajajo pri svojem prvotnem stališču, da morajo delavci izprazniti tvorniške objekte, preden se morejo pričeti konkretna pogajanja za sklenitev kolektivne pogodbe s tem v zvezi se je včeraj vršila v Delavski zbornici širša konferenca delavskih predstavnikov, ki so ji ravnatelj centralnega tarifnega odbora pristojoval tudi delavski zaupniki iz tovarn. Sklenjeno je tudi, da se priredita še dve manjši konferenci delavskih zastopnikov v Kranju in Mariboru z namenom, da se obstoječe stanje postopno likvidira. Če se bodo delavci do konca tedna odzvali sklepom svojih voditeljev, se lahko v ponedeljek ali vsaj v torek ker bodo morale posebne komisije poprej ugotoviti škodo, ki so jo posamezne tovarne utrpeli, pogajanja za kolektivno pogodbo prično.

Medtem ko se v tekstilni stroki po teh informacijah torej bližamo prvi etapi sporazuma, pa je bila v mizarski stroki te dni sklenjena nova kolektivna pogodba, ki tvori brez dvoma zadovoljivo rešitev za obe strani. V Ljubljani je zaposlenih v mizarski stroki 426 delavcev in 99 delavk, v okolici pa 379 delavcev in 91 delavk. V celem je v Ljubljani 94 mizarskih podjetij, a večina je takšnih, ki zaposlujejo manj ko 10 pomočnikov. Prav v teh obratih se bodo delovne razmere po novi pogodbi izboljšale. Zdej je določena najnižja mezza 3 Din na uro (za mlade pomočnik prve tri mesece po končani učni dobi), nato pa se mzda zvišuje po pomočnikovih zmoglostih. Od enega lita dalje bodo lmei pomočniki po 4 do 6 Din na uro, strojni kvalificirani pa po 4 do 6,50 Din. Novo kolektivna pogodba ostane v veljavi do 30 aprila, nakaer bodo sklenili novo, ki bo podrobno uredila delovno razmerje mizar kaj pomočnikov in bo rešila tudi vprašanje plačanih dopustov.

Huda avtobusna nesreča

Beograd, 11. septembra. Na državni cesti Beograd — Sabac se je pripetila danes huda avtobusna nesreča. Avtobus tvrdke Maričić, ki vozi na te progi, se je na ovinku zaletel v kolezarija Djura Mladonovića Kolezarija je vrzlo skozi zaščitno steklo pri soferju v notranjost avtobusa, pri čemer je dobil tako hude poškodbe, da bo ranan najbrže podlegel. Sofer je zaradi nesreče izgubil oblast nad vozilom ter se je nato avtobus z vsemi 16 potniki prevrnil v cestni jarek. Sofer in več potnikov je dobilo lažje poškodbe, avtobus pa je močno poškodovan.

Zanimivosti z velesejma

Rezultati tekme razstavljalcev zelenjave na velesejmski razstavi »Sodoben vrta« so tudi že znani in so res častni za vse razstavljalce. Bilo jih je samo 12, vendar pa so vsi razstavljalci tako blago, da so vsi dobili vsaj pohvalno oceno. Najvišjo oceno si je z vsekotni prvotnostjo zelenjavo zaslužil znani mojster Ivan Azman, ki vodi vrta Antona barona Codellija na gradu Turnu v Ljubljani. Odlično oceno je izrekel razsodišče o zelenjavi bolnice za duševne bolnižnike na Studencu, podružnice SVD na Barju. Višje gospodinjstvo šole dr. Kreka v Šiški. Uprave zavoda Sv. Stanislava v St. Vidu in Mestne vrtnarije v Ljubljani. Pohvalne ocene pa je bila vredna zelenjava uprave škofijskega vrta v Ljubljani, podružnice SVD na Ježici, tvrdka Sever & Co. Ljubljana, s Sarabonovega vrta v Ljubljani, Ivana Kuharja pri D. M. v Polju in vet. Prav. doslava Rebeka na Viču. Zadnje ocene ni dobil noben razstavljalcev, kar je pač najprepričljivejši dokaz, da so se razstave udeležili samo najboljši zelenjadarji.

Zmagovalci v »Sodobnem vrta« so deloma že določeni in obiskovalci z največjim priznanjem občudujejo diplome, ki so razstavljen med strokovno literaturo na razslavi. Prav te dragocene diplome dokazujejo,

jejo, za kako važno panogo smatra velesejmska uprava sadjarstvo in vrtnarstvo. Razdelila bo okrog sto diplom, da pridejo vsi najboljši razstavljalci, torej naši najboljši sadjarji in vrtnarji tudi do vidnega priznanja.

Ogromen šopek je od večerj razstavljen na velesejmski razstavi »Sodoben vrta«. Tako ogromen, da ga je polna vsa velika dvorana, kjer so bile najprej razstavljen same najzlahtnejše vrtnice, za njimi same najraznovrstnejše begonije, nato pa še najbobotnejše dalje. Zadnje tri dni velesejma je pa v tej dvorani samo najrazličnejše jesensko cvetje sveda predvsem cvetje trajnic. Tu vidimo najinteresantnejše rastline, ki jih prijetelji vrtnarstva po večini sploh še ne poznajo. Vse te najrazličnejše rastline in šopke je znana strokovnjakinja ga. Ina Herzmansky-Skaletova aranžirala s takim umetnostnim čutom in spravila v tako apartno harmonijo, da lahko govorimo o samo enem ogromnem šopku. Seveda se bo tudi ta razstava vsak dan spreminjala in spopolnjevala, da vrtnarji in prijateljice sobnih rastlin spoznajo najlepše nove vrste. Vse razstavljen rastline imajo namreč etikete z imeni.

S P O R T

Vsi računajo na točke...

... in tudi beograjska Jugoslavija — Mar naj se mi vdamo že v začetku?

V državnem prvenstvu se ni oddana nobena pika, v nedeljo jih je na razpolago šele prvih deset. V takem položaju je vsakomur dovoljeno, da se vdaja lepim nadam, kako se bo povzpela na prvo mesto, da se prepriča morla nikoli dosegljivim iluzijam.

Tako čitamo v »Politiki«, da prihaja Jugoslavija v Ljubljano po dve sigurni točki. Sicer je mnogo rezerv v tem upanju, govorijo o težkih ljubljanskih tleh, tola Jugoslavija do čaka letos pot do stare slave. In za tako pot so potrebne točke, mnogo točk, od kjerkoli. Ljubljanske ne bi bile odveč.

Bomo videli v nedeljo. Res je Jugoslavija letos v izredni formi. Res je v njenem moštvu nekaj briljantnih igralcev, ki so razvajeni Dunajčanom, kazali, kaj se pravi igrati klasični nogomet. In naposed je res, da bi ne bila nobena sramota podleči takemu moštvu.

Toda besedo bo imelo tudi naše moštvo. Jugoslavija se pomni, kaj se pravi igrati proti Ljubljančanom. V Ljubljani je že pustila obe točki, v Beogradu eno, lahko bi se pripetilo, da bo zopet morala brez polnega uspeha v Beograd. Sicer je znano, da se beograjsko moštvo spravi s srčno igro iz koncepta in da je potem obračun z njim lažji.

V glavnem se bo vodila borba med tehnično dovršenostjo in veliko voljo do zma-

ge. Bo to res velika borba, ki bi si jo prav za prav želeli šele sredi sezone. Zreb je hotel, da prihaja v Ljubljano kot prvo moštvo Jugoslavija, ki je trenutno res v vrhu naše-ga nogometa.

Pustimo ugibanja in podoben. Zadovoljni imamo na sporedu zopet velike tekme, da je one nedavne mizerije konec in bo tja do konca maja prihodnega leta šla mimo nas v znosnih preledkih vsa elita jugoslovenskega nogometa, da bomo ta čas prisostvovali zopet lepi reviji nogometa, ki smo ga že tako pogrešali. Kot prva je na sporedu beograjska Jugoslavija.

V predmetki igra DASK iz Trbovelj.

Neugodna odpoved

Pred dnevi je vodstvo SK Ljubljane prejelo pismo, v katerem športista igralcev (Zitnik I., Jug I., Slapar, Lah I. in Il., ter Sočan) odpovedujejo aktivno sodelovanje v klubu. SK Ljubljana je storila korake, da bi dognala razloge tega koraka, kar pa dose-daj ni imelo uspeha. Zdi se, da so spet na delu elementi, ki jim je prečilo našega novega enotnega ljubljanskega kluba trn v peti. Neugodna je ta nenadna odpoved vsekakor zaradi tega, ker je moštvo tik pred prvenstvenimi nastopi in bo moralo nekatera mesta vsaj začasno zasedati s šibkejšimi močmi. Zatrjujejo nam pa, da bo šel afi prej minila tudi ta težava in bo šel klub svojo pot dalje preko te odpovedi.

Reka ali Grafika?

Danes popoldne in jutri dopoldne bosta moštvi Grafike in Reke odigrali svoj kvalifikacijski tekmi za vstop v I. razred. Po zadnjem srečanju sodeč bosta tekmi zelo vroči. Ker igra oba kluba lep nogomet, bi bilo odveč dati komurkoli večje šanse in je gotovo le toliko, da bosta morala oba uporabiti vse svoje znanje, če si bosta hotela priboriti vstop v višji razred.

Danes bo tekma ob 16.30 na igrišču Hermes. Jutri pa ob 10. na igrišču Reke.

Ocenjevalna vožnja Moto-Hermesa. Kakor že objavljeno, priredi Motoklub Hermes zopet zanimivo ocenjevalno vožnjo, ki bo pa tokrat nekoliko težja kot zadnja. Vodila bo preko Mengša, do kamor je povprečna brzina poljubna, na Cerklje, Tržič, preko Begunj na Jesenice ter nadalje po dveh gorskih cestah, preko Kočne na Gorje in od Gorj na Pokljuko. Poleg smučarskega hotela Sm. K. Ljubljane bo cilj te vožnje, ki bo vodila skoro povsod le po stranskih cestah, polnih zavojev, klancev in drugih cestnih težav. — Kakor doznavamo, je interes med ljubljanskimi, pa tudi med gorenjskimi motociklisti za to prireditve izredno velik, tako da bo na startu gotovo rekordno število vozačev. Ljubljanskim motociklistom priškolajo tu pot na pomoč tudi vrli motociklisti z Jesenic, ki so radi prevzeli vodstvo kontrole na Jesenicah in na Gorj.

SK Ljubljana. Drevi ob 20. sestanek moštva, ki igra proti Jugoslaviji. Zbirališče v tajnistvu.

Naše gledališče

OPERA

Sobota 12.: Lucia di Lamermoor. Gostuje tenorist Josip Rijavec. Izven. Nedelja 13.: Pod to goro zeleno... Op. 9. Izven. Ponedeljek 14.: Zaprti.

Gostovanje g. Josipa Rijavca. Drevi bo nastopil g. Rijavec v partiji Edgarja v Domizetljevi operi »Lucia di Lamermoor«. Ljubiteljem lepega petja bo s tem dana priika, da čujejo našega najuspešnejšega slovenskega tenorista, ki si je pridobil s svojim umetniškim netjem sloves na številnih evropskih odrih in tudi v Ameriki. V važnih partijah sodelujejo: Lucia — gdč. Zupčevića. (naslovna partija), nadalje ga. Spanova in gg.: Janko. Franci. in Betetto.

Beneševa revialna opereta »Pod to goro zeleno...«, katero zabavno dejanje in melodiozna glasba sta pri premijem in repriži občinstvo izredno zabavala, se bo pela v nedeljo. Sodelujejo dame: Poličeva. Zupčevića in Smerkolova ter gg.: Gorski, Peček, Zupan, Frelih. Režiser: ga. Vera Belatkova k. g. Dirigent: g. dr. Švara.

Prihodni teden v četrtke 17. t. m. se bo vršila premiera Grünove operete (Spjel. operette) »Dvojno kniževstvo« v režiji prof. Sesta Dobra znanja nasveda občinstva, bivša članica zagrebške operete in ljubljanske zagrebške občinstva ga. Marica Brumen-Lubovec, ki si je s svojimi gostovanji pri nas pridobila simpatije naše publike, bo pela in igrala glavno partijo v opereti,

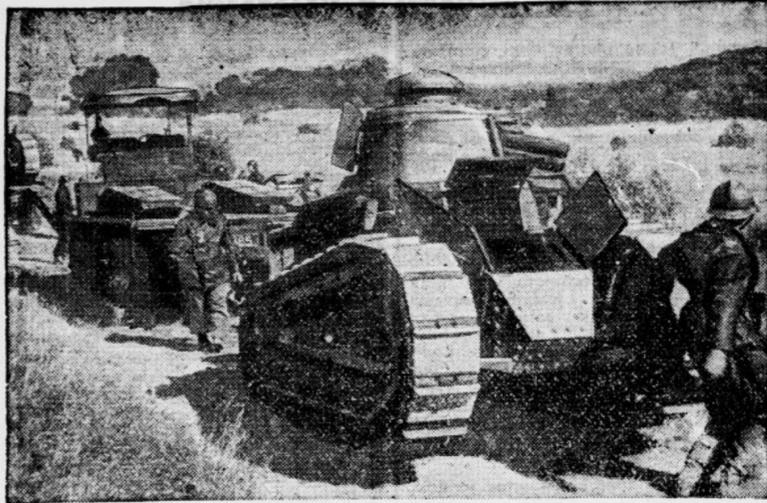
SK Mars. V nedeljo pop. igra v Domžalah moštvo: Ive-Klingenstein, Trček St., Karlo, Miloš-Tomič, Povhe-Lado, Zigi, Vahen Sercer, Tiček Iv. Novak. Opremo naj vsakdo dvigne drevi ali jutri dopoldne. Na kolodvoru naj bodo vsi točno ob 13.15.

SK Sparta. Danes ob 20. članski sestanek vsega moštva na vrtni razstavnici »Novi svet« na Gosposveti cesti, kjer se bodo sprejeli tudi novi člani. Udeležba obvezna; Emil, Robert sigurno!

SK »Zaloga«. Danes ob 19. v salonu gostilne pri Zimovcu (Tomiču) obvezen članski sestanek za vse nogometaše, tudi juniorje.

SK VRHNIKA kol. sekcija obvešča podzvezo in vse klube, da so medkulbske kolezarske dirke, ki bi se morale vršiti v ned

Tanki francoske vojske

ki se udeležujejo sedanjih vojaških vaj pri Vinonu

Zadnji dnevi v Irunu

Nedolžno prebivalstvo - žrtev grozot državljanske vojne

Neki švicarski list podaja pretresljivo sliko zadnjih dni v Irunu preden je mesto prišlo v last uporniških generalov.

Ko so uporniki zavzeli višine, ki obkrožujejo mesto in se je začel pripravljati generalni naskok na postojanko, se je ljudi polotil paničen strah. Prebivalstvo se je pripravilo na beg. Kdor je pričeval tem dogodkom, jih ne bo nikoli pozabil. Begunci so bežali čez tri mostove, kateri so bili ves čas pod ognjem pušk in topov. Le redki so se upali stopiti v čoln, kajti dogajalo se je, da so se čolni prevrnili in so begunci iz njih padli v vodo, kjer niso znali plavati in so utonili.

Vsak begunec je skušal rostiti, kar se je dalo odnesti. Največ so ljudje nosili zimnice, ne zato, da bodo lahko spali, ampak tudi zato, da se bodo z njimi branili proti dežju svinčenk, ki so udarjale z vseh strani. Strašen je bil pogled na starce in otro-

ka. Morali so jih nositi. A nosili so tudi pse, mačke, kokoši, zajce, kanarčke in druge živali. Nihče se ni rad ločil od svojih najdražjih tovarišev.

Beg je spremljalo deževno vreme, ki je še poslabšalo položaj tisočev, ki so čakali z begom do zadnje ure. Naval na mostove je bil strašen. Bil je pač žalosten pogled na bežeče ljudi, ki so v naglici strpali v vrečo najnujnejše. Nihče ni vedel, kam naj se dene, kam naj gre. Skratka, vse to je nudilo sliko grozot in razdejavanja državljanske vojne, ki se vodi na obeh straneh z največjo krutostjo in brezobzirnostjo. In še nekaj: čim dalje traja ta državljanska vojna, tem več masčevalnosti se pojavlja na obeh straneh. Zdaj se doraja še, da se borijo na strani upornikov Maročani, ki so jih Španci podvrgli šele pred desetimi leti. Vse to povečuje zmedo v Španiji in težko je reči, kakšen bo konec tega strašnega bratomornega klanja.

Če ne veš - zdaj izveš

Ena najredkejših bolezní na svetu je izguba občutka za žogo. Zgodovina medicinske pozna samo štiri primere te vrste.

Edina kaznilnica na svetu, kamor transportirajo kaznjence v letalih, so Solovješki otoki v Belem morju.

Goljufanje zavarovalnih družb postaja vedaj težavnejše, ker se je znanost tako podprla z mikroskopijo in kemičnimi preiskavami, da se že iz najmanjšega košča preostale stvari lahko dožene vzrok požara z bencinom, petrolejem in sličnimi sredstvi.

Spomenik olimpijskemu zmagovalcu

V Kaposvarju so postavili olimpijskemu zmagovalcu v plavanju na 100 m Francu Csiku spomenik, delo kiparja Deziderja Lanyja. Spomenik so že odkrili. Madžarski listi pišejo, da se je s tem odkritjem madžarski narod postavil ob rame grškemu, ki je tudi odkrival spomenike olimpijskim prvakom. Če pa pomislimo, da je Csik zmagal v Berlinu čisto slučajno, razumemo lahko tudi druge vzroke proslave Csikove olimpijske plavalne zmaga.

Ofenziva za vrečami peska

Uporniki napadajo postojanke vladnih čet pri San Sebastianu (pred sedanjim premirjem) izza vreč, ki jih štitijo pred strelj s sovražne strani

Abesinija in Ženeva

Londonski »Daily Herald« doznava iz diplomatskih krogov, kako se nameravajo iznebiti Abesinije na prihodnjem zasedanju DN v Ženevi. Avenolov obisk v Rimu je rešil to vprašanje.

Formula se glasi: Odbor za potrditev mandata bo izjavil, da Abesinija nima več nobenega mandata. Če bo abesinska delegacija hotela nastopiti v imenu neguša, jo bodo zavrnilli z utemeljitvijo, da nima neguša nobene vlade v Abesiniji. Če bi se pa glasil mandat Abesincev na vlado v Goreju, bodo abesinsko delegacijo zavrnilli z utemeljitvijo, da DN ni priznalo nove vlade. Teoretično se odvisnost Abesinije ne bo obravnavala ter bo dežela še nadalje ostala članica DN. Razlika med bivšim in bodočim postopkom bo samo v tem, da bo abesinskim delegatom vzela možnost udeleževanja se ženevskega zasedanja ter glasovanja.

Ugrabil je lastno hčer

Osemletno Američanko Heljeno Payne, jevo je njen lastni oče ugrabil in odvedel iz Ženeve. Mož in žena sta bila že več let ločena. Sodišče je otroka prisodilo materi, ta pa je zopet poverila vzgojo deklicke neki ženski, ki je odpotovala s Heleno na počitnice v Bemont. Tja je prišel nekoga dne Helenin oče. Nagovoril je deklico ter jo pridobil za izjet, s katerega se ni vrnil. Ženevska policija je dognala, da se je očetu posrečilo s hčerjo zbežati čez švicarsko mejo. Vkracal se je na ladjo, ki vozi v Ameriko. Njujorska policija je obveščena naj očeta ustavi ter mu odvzame otroka.

Z bojišča pri Cordobi

Kamioni upornikov, ki so jih poškodovala letala vladnih čet

Madžarov bo zmanjkalo

V nekaj letih bodo imeli dvakrat toliko žensk kakor moških

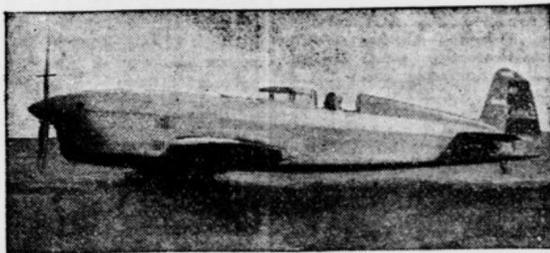
Tako pravi statistični pregled, ki so ga dali na sveto v Budimpešti in vzporeja kandidatinje in kandidate po letih za zakonsko zvezo v bližnji prihodnosti. Blizajo se namreč leta, ko bodo za zakon dozoreli otroci, ki so se rodili v letih svetovne vojne. Zdaj so ti otroci, oziroma mladeniči in mladenke stari okrog šestnajst let. Najpogosteje v štirih letih se bo pojavila občutna kriza, ki bo silila prebivalstvo, da potisne leta zakonskih kandidatov in kandidatki po eni strani navzdol, po drugi pa jih premakne navzgor.

Detos ima Madžarska še 82 tisoč 24-letnih moških in 60 tisoč 20 letnih deklet ter 87 tisoč 23letnih moških in 45 tisoč 19letnih deklet. Za dve leti so torej dekleta še dobro preskrbljena s snubači. Vsaka si bo lahko izbrala moža po svojem arcu, okusu in volji, kajti izbere bo dovolj. Potem pa bosta sledili dve usodni leti, in sicer najprej leto s 60 tisoč 24letnimi moškimi in 76 tisoč 20letnimi dekleti ter leto s 45 tisoč moškimi iste starosti in 90 tisoč dekleti. Kako se bodo tedaj sklepali zakoni, Skrb za z-

Detroyatov uspeh v Ameriki

Poročali smo, da si je francoski letalec Detroyat priboril v Ameriki dve nagradi pri zračnih tekmah. Pri tekmah se mu je tudi posrečilo zvišati sedanji hitrostni rekord od 413 na 425 km na uro. Detroyatovo letalo je vzor popolnosti in je veljalo milijon dolarjev, prineslo pa je velike uspehe in priznanje konstruktorju, pilotu in Franciji.

Letalo za milijon dolarjev

Aeroplan, s katerim je francoski pilot Michel Detroyat priboril v Ameriki Grevejevo in Thompsonovo nagrado za letalske podvige

Sršeni usmrtili kmeta

Iz Toulouse poročajo, da so razdraženi sršeni nekega kmeta opikali do smrti. Mož se je vračal iz Saint Etienne du Boisa, kjer je bil naložil na voz drva. Nesreča je hotela, da je kmet z vejevjem na vozu oplazil drevo, v katerem so imeli gnezdo sršeni. Zivali so se besno zakadile v kmeta in so ga tako opikale, da je izdihnil preden so mu mogli nuditi pomoč.

Idila v Grindelwaldu

Princesa Julijana se je seznanila s svojim ženinom v Švici

Princesa Julijana

Renterjeva agencija poroča iz Amsterdamu, da bo poroka holandske prestolonaslednice princese Juliane najpogosteje v dveh do treh mesecih.

Zaroka je oznanila kraljica Viljemina v sredo dopoldne osebno po radu. Za kraljico sta spregovorila nekaj besed tudi nevesta in ženin. Princ Bernhard je izrekel nado da bo našel na Holandskem novo domovino. Potem sta se princesa Juliana in njen ženin peljala po prestolnici v avtomobilu. Prebivalstvo ju je navdušeno pozdravljalo.

Holandski listi posevčajo zaradi mnogo pozornosti in odkrivajo ozadje te zveze. Posebno »Telegraaf« prinaša cele strani o bodoči kraljici in njenem ženinu. Princesa Juliana se je seznanila z mladim princem v Grindelwaldu v Švici. Odkar sta se srečala, so ju videli vedno skupaj. Ker je ženin dober avtomobilist, sta obiskovala z avtomobilom švicarske kraje. Grindelwald je tako postal idila, kjer sta dve sreči sklenili zvezo za vse življenje. Pozneje sta se nevesta in ženin udeležila zimske olimpijade na Bavarskem. Tam sta se dokončno odločila za poroko, ki jo bodo obhajali na Holandskem v velikim svečanostmi.

Poroke v grški vojski

Grška vlada je izdala dekret, ki prepoveduje oficirjem poroko z nevestami brez primerne dote. V bodoče se ne bo dovoljevalo sklepanje zakonov, če ne bo nevesta tudi po družabnem položaju odgovarjala položaju ženina.

Mladina pri kokainu in hašišu

Kriminalna policija v Kišinevu je odkrila po naključju gnezdo kokainistov. Iskala je družbo tatov in prišla pri tem tudi v stanovalne neke Kokoševce, kamor je vdrla v poznih nočnih urah. Tam jo je čakalo neverjetno odkritje. V elegantni sprejemnici so ležali vsevprek nedorasli fantiči in deklica. Na mizi in po tleh so bile razmetane prazne steklenice vina. Odkrili so sledove kokaina in hašiša, s katerim so se omamljali mladi študenti in njih sošolke. Fantiče je policija aretirala. Pri zaslišanju se je izkazalo, da obiskujejo večinoma še srednje šole. Preiskava je ugotovila, da so se kokainisti shajali pri Kokoševi večkrat na teden.

Vse variante Matterhorna izčrpane

Gorska vodnika Luigi in Marcello Carelli, potomca slovitega Carella, ki je prvi preplezal Matterhorn iz Breuille, sta v družbi nekoga milanskega odvetnika preplezala zadnjo varianto Matterhorna, tako zvano smer De Amicis-Cresta. Carrela sta preplezala greben v dolžini 1200 m. Največ težav jim je prizdejala tako zvana »kravata«, ki sta jo obvladala s pomočjo cepinov. Gorska vodnika nista pri tem našla niti najmanjšega sledu o kakšnem predhodnem naskoku na to varianto, čeprav se je pred tremi leti v bližini zdaj preplezane smeri smrtno ponesrečila trojica hribolazcev.

ZA SMEH IN KRATEK ČAS

Petrač je inseriral v listih, da išče strojepisko. Prejel je nad sto ponudb. Ponudnice so se drenjale pred njegovimi vrati, da je bil ves hodnik zastavljen. Zato je Petrač poklical vajenca iz trgovine ter mu naročil, da ne sme pustiti nobene ženske več k njemu v pisarno.

Okrog poldneva je privršala pred pisarno odločna debeluška. Zelela je osebno govoriti z gospodom šefom. Toda vajenec se je striktno držal navodil in je izjavil: »Danes gospod šef ne sprejema, gospodična.«

»Toda jaz moram govoriti z njim, sem njegova žena!«

»Danes ne, gospodična!« jo je zavrnil Petračev cerberus.

Hitlerjeva mladina v Nürnbergu

Letošnjega kongresa narodno-socialistične stranke v Nürnbergu so se posebno številno udeležile delegacije mladih hitlerjevcev s svojimi prapori

ANEKDOTA

Šepi John Milton je bil v svojem tretjem zakonu zelo nesrečen. Lord Bussingham, ki ga je nekoč obiskal, mu je dejal: »Sir John, vaša žena je podobna vrtnici!« Poemnik je nato odvrnil: »Po barvi tega ne morem spoznati, ker ne vidim. Toda njemi trni mi pravijo, da je vaša primera pravilna.«

VSAK DAN ENA

»Krema za čevlje, za čevlje... za obraz, moje dame...«

(»Everybody's weekly«)

Kulturni pregled

Uspeh naših skladateljev v inozemstvu

Kakor smo že poročali na tem mestu, je bil 20. avgusta koncert simfonične glasbe v Karlovi Varah, ki je bil v drugi polovici spreda posvečen izključno jugoslovenski simfonični glasbi. V ciklu simfoničnih koncertov tega svetovnega kopališča, čigar orkester štejejo med najodličnejše kvalifikacije, so bili letos določeni tudi nacionalni koncerti, katerih zadnji je bil jugoslovenski. Vsi veliki simfonični koncerti v Karlovi Varah so pod vodstvom dirigenta Roberta Manzerja, ki ima naslov Generalmuisikdirektorja in velja za enega najspodobnejših češko-nemških dirigentov. Način, kako je bil pripravil jugoslovenski simfonični koncert, je njegovi zaslugi reputaciji samo v čast in nam kaže njegove sposobnosti v najbolj luči. Koncert so prenašale tudi vse češkoslovske radijske postaje Praha, Brno, Košice, Moravska Ostrava in Bratislava, le naše radijske postaje so se iz neznanega vzroka rajši oprijele prenosa iz Salzburga in brez navedbe vzroka ignorirale manifestacijo jugoslovenske glasbe v inozemstvu, čeprav so imele prav tokrat najlepšo priliko, da izkažejo svoj tolikokrat poudarjeni patriotizem...

Koncert je v prvem delu obsegal Dvořákov koncertno uverturo »Othello« in Schubertovo nedokončano simfonijo v h-molu, v drugem pa L. M. Škerjančev »Simfonični stavek«, Božidarja Kunca »Idilo« op. 1, Borisa Papandopula »Koncert za klavir in orkester«, op. 14 ter Matije Bravničarja »Slovenska plesna burleska«. Na program smo bili Slovenci torej zastopani z dvema skladateljema. Vse navedene skladbe so bile na češkoslovskega prvih izvajane, zato je bilo razumljivo zanimanje, s katerim je spremljala publika to predvajanje in pa obilni odziv, ki ga je imel koncert v časopisju. Čeprav seveda niso vsi kritiki sprejeli vseh skladb z enakimi sodbami, so si vendar vsi edini v tem, da je koncert prikazal pomembna, ne le za našo jugoslovensko, temveč za splošno glasbeno produkcijo karakteristična in izvajanja vredna dela, ki se nam jih ni treba sramovati pred najstrožjim koncertnim forumom. Izvedba je bila pod taktirko dirigenta Manzerja pravi užitek in v vseh detajlih tako podrobno izdelana, da so mogli biti z njo zadovoljni poslušalci, prav kakor tudi skladatelji sami. V Papandopulovem klavirskem koncertu je prevzela solistično vlogo pianistinja Lisa Fuchsova iz Bratislave, ki si je s tem nastopom pridobila vse publiko in kritiko. Kritike soglasno trde, da se je umetnica uveljavila že takoj s prvim nastopom v vrsti pianistov največjega formata.

Našo glasbeno publiko bo predvsem zanimalo, kako sta bili pri kritiki sprejeti skladbi obeh slovenskih avtorjev. O L. M. Škerjančevem »simfoničnem stavku« piše »Karlshader Tagblatt« z dne 23. avgusta: »Skladba je osnovana na široki podlagi. Tematika spominja na podeželsko razpoloženje, v uporabi pa dokazuje roko večnega muzika, ki popolnoma obvlada moderno kompozicijsko tehniko in ki ve mnogo povedati.« »Cehoslovaški Bäderzeitung« piše istega dne: »Široko zasnovani simfonični stavek za veliki orkester je poln nebrzdane, divje sile. Strašno drvenje, močeno izraz! V vsem ima Škerjanec silo in veličino občutja. Prednost daje strnjnim, težkim efektom, paukam poveri ostro rit-

mično udarjanje, kot da bi se stroju (ta uporaba instrumenta vpliva tako protislovno kakor ta primera).« »Deutsche Tageszeitung« prinaša izpod peresa svojega urednika 23. avgusta obelzno kritiko, ki označuje Škerjančev delo kot »v veliki konceptiji zasnovano delo, ki opozarja nase bolj po izredno rafinirani in mojstrski instrumentaciji z uporabo vseh razpoložljivih instrumentalnih možnosti, kakor po svoji izvornosti.« Kot pri vseh modernistih, opazja kritik tudi tu »izmikanje pred vsakim zaključnim akordom, pri čemer skladatelj ne preide v polno atonalnost. Z izdatno uporabo vsakovrstnih solo-instrumentov (od violine preko pihal, solo-trombete, harfe, do mašnih trobil, malega bobna, čeleste itd.) zna skladatelj doseči najbolj presenetljivo zvočno efekte.« In dalje: »vsekakor upoštevanja vredno kompozicijsko veledelo, h kateremu je polno pripomogla tudi izvedba pod Manzerjem in njegovo umetniško četo, ki je omogočila pravo vrednotenje te kompozicije.« List »Die Zeit« iz Prage prinaša istega dne krajše poročilo, iz katerega pomnemo: »Škerjanec se že s temo svojega simfoničnega stavka proglašala popolnoma jasno za debussysta. Vsekakor bi to, v obliki sigurno napisano delo rajši zopet srečali na sporedu, kakor pa večino del dosežanih nacionalnih koncertov. (Poslednja opazka se nanaša na sporede koncertov drugih narodnosti).

Prav tako toplega sprejema je bila deležna pri kritiki tudi Bravničarjeva »Slovenska plesna burleska«. »Karlshader Tagblatt« piše z dne 23. avgusta: »Osnovo temu malemu delu, ki je prikupno zaradi ne predalec segajoče moderne usmerjenosti, tvorijo variacije v pesni obliki na nekakšno narodno pesem.« In dalje: »Zaradi utrujenosti publike zaključni aplavz žal ni bil tolikšen kakor bi ga ravno ta koncert zaslužil.« »Cehoslovaški Bäderzeitung« piše o Bravničarjevem delu: »Zaključek večera je tvorila »Slovenska plesna burleska«. Melodiko in ritmično črpa iz neusahljivega vira narodnega plesa. Kaže sorodnosti in barvi in obliki Smetanovim kompozicijam, toda nespametno bi ji bilo šteti to v zlo — kajti kje v vsej slovenski glasbi najdemo plemenitejši, lepši glasbeni jezik kot je Smetanov? Da sledi temu vzgledu, je vsekakor pametnejše, kakor pa da se obrača k zapadnjaskim glasbenim modam pokvarjene dobe! Plesna burleska se pričena navno, sveže, neobteženo, nakaž jo skladatelj stopnjuje z velikim kompozicijskim znanjem. Poslušali smo jo z zanimanjem in z veseljem, ki je prišlo do izraza tudi v aplavzu. To plesno burlesko bi radi videli sprejeto v stalni program naših simfoničnih koncertov.

Kakor posnemamo iz navedenega, sta skladbi naših skladateljev bili seveda ocenjeni kar najbolj laskavo, pri tem pa kritika ni kazala nobenega protekcionizma, saj vse navedene kritike izvirajo iz nemškega časopisja, ki nima prav nobenega poudarka, da bi poveljevalo po krivem skladbe, ki so bile dosele v njegovem območju docela neznane. Zato je uspeh naših skladateljev — na tem uspehu participirata seveda tudi hrvatska skladatelj Kunc in Papandopulo, ki sta bila prav tako deležna pozornosti in odobravanja publike in kritike — tem bolj časten in upoštevanja vreden.

Zapiski

»Življenje in sveta« prinese v prihodnji številki, ki izide kot priloga ponedeljskega »Jutra«, tole pestro vsebino: Nadaljuje se razprava zdravnik dr. Tomaža Furjana »Zablode s prehrano«. Pisatelj Anton Ingolič, čigar roman »Lukarj« je bil prav nedolgo sprejet in velja za eno najpomembnejših epičnih stvaritev naše mlade pisateljske generacije, je prispeval satirično ironično zgodbo »Vžigalnik«. Nadaljujeta se potopis dr. Milana Šijanica »Po bolgarskih planinah in dolinah« in Dumasovi »Trije mušketirji« z Nörrrentandersovimi ilustracijami. Iz Pavičevičeve nove zbirke je poslovenjenih nekaj črnogorskih anekdot. V tehničnem obzorniku čitamo člančič o sodobnem raznoznanju rokopa in risb. Mimo tega ima čitatelj v tej številki še rubrike Praktične novote, šah in Za bistre glave, pa pred besedilom obilo zanimivih ilustracij.

Mariborsko gledališče je razpisalo abonman za novo sezono, ki se pričinja 1. oktobra t. l. Pogoj za abonman so zelo ugodni in se izvejo pri gledališki upravi. Repertoarni načrt obsega: Bevk, Krivda; Cankar, Pohujšanje v dolini šentflorjanski; Pregelj, Salve, virgo Catharina; Zigon, Kadar se utrga oblak. Srbskohrvatska dela: Begović, Božji človek; Nušič, Mister Dollar ali Beograd nekoč in sedaj. Iz ruske dramatike: Ostrovsky, Gozd; Hjin, Cesarica brez dežele; Tolstoj, Živi mrtvec. Iz češke dramatike: Langer, Konjeniška patrolja; Minařík, Zorka Scheinpluogova, Hladna luč. Iz angleške in ameriške literature: Lavery, Prva legija; O'Neill, Ana, Christl; Shakespeare, Zimska pravljica ali Ukročena trmoglavka; Shaw, Candida ali Sv. Ivana. Iz nemške literat.: Arx, Sveti junak; Klabund, Praznik cvetočih čenjen; Hoffmanshtal, Slehernik; Ortner, Čevljar Hit. Iz francoske literature: Deval, Tovariši. Iz španske dramatike: Calderon, Sodik zalamejski; Carrier, Uspavanka. Razen tega več veseliger in mladinskih iger ter morebiti še drugod uspele domače novote. V operi pridejo na vrsto: Albin, Baron Trenk, Ascher, Visokost pleše valček; Benatzky, Trije mušketirji; Beňeš, Pod to goro zeleno; Eysler, Brat Straubinger; Jarno, Logarjeva Krista; Kalman, Ciganski primas; Parma, Nečak; Rasberger, Rdeči naglji. — Dramaturške posle bo opravil dr. Ivan Dornik. Novi člani ansambla so: Jelka Igljeva, Josip Borko, Ljudevit Crnobori in Peter Malec. V operi bodo redno gostovale dame Udovičeva, Lubejeva, Mitrovičeva in Družovičeva.

Kvarterni geologi so imeli minule dni na

prča s kaskšno pozornostjo in hvaležnostjo se čehi spominjajo svojih zaslužnih mož ob njihovem življenjskem jubileju, je uredil prizadevni propagator lužičko-srbskega naroda Vladimir Zmeskal. V njegovem pregledu dosedanjega dela prof. Páte so jubilatovski stiki s slovenskim jugom žal samo bežno naznačeni, dasi bi bili vredni posebnega članka. Med prispevatelji knjižice so znani praški slovenski delavci, kakor Jos. Pešiček, dr. Ludvik Kuba, Jan Heirel, dr. Jos. Vinčič, dr.

Neznana simfonija Antonina Dvořaka. Na filharmoničnem koncertu v brnskem Deželnem gledališču bo 4. oktobra prvokrat izvajana prva simfonija Antonina Dvořaka. Skladatelj je dovršil to kompozicijo 1. 1865, in je pozneje vedno trdil, da jo je bil uničil. Toda partitura se je nekje vendarle ohranila in so jo šele v novejšem času odkrili pri nekem zasebniku. Tako se bo neznan Dvořakov delo dobrih 70 let po svojem obstanku prvič oglasilo pred koncertnim občinstvom. Dvořakov prvo simfonijo pripravlja šef brnske opere Milan Sachs, dolgoletni dirigent zagrebške opere.

Časopis »Plamen«. V Zagrebu je pričel izhajati v revialni obliki četrtletnik »Plamen«, list za propagando spaljanja mrtvih. Ustanovitev tega časopisa prča o nezadržnem napredovanju krematiščne ideje v Jugoslaviji. V prvi številki je objavljenih več člankov propagandnega značaja, med njimi »Sudbina lješine u grobit« in »Spaljivanje protiv sahranjanja«. Tu je objavljen tudi prispevek dr. Avg. Reisman »Ogenj« v Mariboru, ki poroča o napredku krematiščne gibanja v našem obmejnem mestu in o stremiljenju po zgraditvi krematorija v Mariboru.

Nikita Balijev, ustanovitelj novega gledališkega žanra — umetnostnega gledališča majhne scene in ruskega kabareta — je umrl v New Yorku, star 59 let. Bil je igralec slovečega Hudožestvenega teatra v Moskvi in je skupaj z nekaterimi drugimi ruskimi umetniki in pisatelji ustanovil sloveče moskovsko gledališče »Letučaja myš« (Netopir), ki je bil zaradi svoje original-

nosti znano daleč v inozemstvu. Po njegovem vzorcu je tudi pri nas znani Južni ustanovil svoje baletno in groteskno gledališče »Modra ptica«. Balijev je umrl na turneji po Ameriki.

Jan Skramlik, češki slikar starejše generacije, je umrl v Pragi. Bil je med poslednjimi veterani češkega zgodovinskega slikarstva.

Francoski glas o jugoslovenski poeziji. Kritiki pariškega dnevnika »Le Temps« je pred dnevi ocenil Ibrovčev »Anthologie de la poésie yougoslave«. André Théryve piše med drugim: Do malega vsi jugoslovenski pesniki so prevajali naše pesnike in naše prozne pisatelje, mnogi med njimi so si pridobili izobrazbo v Franciji, mnogi so si prizadevali, da bi naš vpliv kar moč razširili... Številni pesniki od starega Vodnika do Aškercera so slavili Napoleona kot osvoboditelja... Knez današnjih slovenskih pesnikov, Oton Zupančič, je prevel na svoj jezik Molière, Voltaira, Meriméja, Flauberta, Balzaca, A. Franca, Daudeta in Maupassanta, kakor tudi mnoge sodobne pisatelje... Če bi hoteli navesti vse pesnike, ki so bili častilci francoske književnosti in kulture, bi bili morali prepisati vse vsebino Anthologie. Bo tedaj mnogo bolje, če čitatelje opozorimo na nekoliko drobnih pesni, ki v njih Božidar Purč opisuje mesečno v pariški ulici, a Anton Debeljak prinaša Mallarméjeva laboda v jezero parka Montsouris... To so nemara skromne podrobnosti in strošanski simptomi, čij pomen poveljuje izbira. Jaz osebno ne verjamem, da je tako v Franciji naj bi se vedelo, da se je jugoslovensko pesništvo, rojeno v samostanih 11. stoletja in živeče tudi preko kosovskega poraza, razvijalo tako, kakor ves evropski lirizem, ter da nam je dostopnejše in moralno potrebnejše od katerekoli drugega pesništva. Naši slavisti, ki so obenem dobri književniki, naj bi čim več prevajali jugoslovensko pesništvo, da bi sodobne jugoslov. pesmi postale tako znane, kakor so srbske narodne pesmi. Tako se izreka ugledni francoski kritik.

Premestitve učiteljev

Na področju dravske banovine so premestene naslednje učne moči osnovnih šol:

Ambrožič B. Angela iz Vel. Polane (Dol. Lendava) v Dol. Lendavo (Dol. Lendava); Andolšek Ivan iz Škriplja (Kočevje) v Dobropolje (Kočevje); Ankele/Mokorel Florjana iz Sv. Miklavža (Laško) na Videm (Brežice); Antlejev/Lovrenčič Marija iz Sv. Lenarta (Ptuj) v Store (Celje); Arko A. Stefanija iz Zg. Radgone (Ljutomer) v St. Rupert (Krško); Babič A. Filip iz Bučke (Krško) na Kal (Krško); Babnik I. Ivan iz Raven (Slovenjgradec) v Jarenino (Maribor levi breg); Babnik Hermina iz Raven (Slovenjgradec) v Jarenino (Maribor levi breg); Bajlec Ivan iz Zg. Kungote (Maribor levi breg) v Bogojino (Dolnja Lendava); Bajlec Matilda iz Sv. Vida (Ptuj) v Bogojino (Dol. Lendava); Bajec Janko iz Dol (Litija) v Javorje (Litija); Belec Zorana iz Križevcev (Ljutomer) v Safarsko (Ljutomer); Beljan Marija iz Kupšincev (Murska Sobota) v Preloko (Crmomej); Beloglavac Maks iz Remšnika (Prevalje) v St. Vid (Ptuj); Berce Vladimir iz Koprivna (Prevalje) na Trebelno (Krško); Berce Ljuboslav iz Smarja (Smarje) v Križevce (Ljutomer); Bertonec/Terezija iz Gor. Lakoša (Dol. Lendava) v Boh. Belo (Radovljica); Bidovec Martina iz Lemberga (Smarje) v Primskovo (Kranj); Blatnik Angela iz Toplice (Litija) v Smarje (Ljubljana okolica); Blažič Andrej iz Bakovcev (Murska Sobota) v Dol. Nemško vas (Novo mesto); Bobič Verena iz Kroga (Murska Sobota) v Zgor. Polskovo (Maribor desni breg); Bolha Roza iz Preloke (Crmomej) v Mokronoga (Krško); Bratkovič Marija iz St. Janža (Slovenjgradec) v Leskovec (Krško); Bratuš J. Marija iz Gor. Rečice (Laško) v Konjice (Konjice); Bregant Albert iz Narapej (Ptuj) v Ribno (Radovljica); Bregant Sonja iz Narapej (Ptuj) v Ribno (Radovljica); Cedilnik Marija iz Čemšenika (Kamnik) v Blagovico (Kamnik); Cejan Nada iz Vučje vasi (Ljutomer) v Zg. Sv. Kungote (Maribor levi breg); Čebulj Darinka iz Mokronoga (Krško) v Hinje (Novo mesto); Čenik Marija iz Gor. Rečice (Laško) v Polhovgradec (Ljubljana okolica); Čremožnik Marija iz Vurberga (Ptuj) v Sv. Martinu (Maribor levi breg); Čuk Ladislav iz Grosoplja (Ljubljana okolica) v Loški potok (Kočevje); Dacar Melhior iz Olskeva (Kranj) v Mošnjice (Radovljica); Dittrich Marija iz Bakovcev (Murska Sobota) v Mursko Soboto; Dolenc Ana iz St. Ožboča (Kamnik) v Dob (Kamnik); Dolenc Stanislav iz Gor. Lendave (Murska Sobota) v Staro Lipo (Crmomej); Dolšek Marija iz Zibike (Smarje) v Rogatec (Smarje); Drogenik Eliza iz Sv. Lovrenca (Ptuj) v Smarje (Maribor levi breg); Erniša Josip iz Prosenjakovcev (Murska Sobota) v Moščance (Murska Sobota); Ferencak Franciška iz St. Ilija (Maribor levi breg) v Smarje (Smarje); Ferjan Milan iz Murske Sobote (Murska Sobota) v Remšnik (Prevalje); Ferl Ivan iz St. Jurija (Maribor levi breg) v Limbuš (Maribor desni breg); Ferl Leopoldina iz St. Jurija (Maribor levi breg) v Limbuš (Maribor desni breg); Fister Pavla iz Loškega potoka (Kočevje) v Cerklje (Kranj); Gaber Ana iz St. Vida (Smarje) na Vrhniko (Ljubljana okolica); Gabec Radovan iz Laškega (Laško) v Henino (Laško); Goleš Eližabeta iz Pristave (Smarje) v Smarje (Maribor levi breg); Gombač Franja iz Polhovega gradca (Ljubljana ok.) na Brezovico (Ljubljana). Gruden Marija iz Lipovec (Dol. Lendava) v Sv. Joštu (Ljubljana okolica); Hauptman Zora iz Ljubljane (Ljubljana mesto) v Dragatuša (Crmomej); Hrašt Natalija iz Makol (Maribor desni breg) v Biagovico (Kamnik); Hribnik Franc iz Jarenine (Maribor levi breg) na Sladki vrh (Maribor levi breg); Hrovat Hermina iz Sv. Lenarta (Laško) v Zagorje (Litija); Jagodič Vida iz Reavcev (Niš) v Sv. Petru (Celje); Jaklič Ana iz Kapele (Ljutomer) v Spodnje Slivnico (Ljubljana okolica); Jamnik Ivana iz Javorja (Litija) v Karlovcu (Kočevje); Jandl Franc iz Zagodca (Crmomej) v Studence (Maribor desni breg); Jeglič Olga iz Bukovice (Skofja Loka) v Selce (Skofja Loka); Jerše Gabrijela iz Globodola (Novo mesto) v Žužemberk (Novo mesto); Jesih Danica iz Trebelna (Krško) v Kostanjevico (Krško); Jezeršek Ana iz Sv. Trojice (Logatec) v Komendo (Kamnik); Jezeršek Ivan iz Sv. Trojice (Logatec) v Komendo (Kamnik); Jovan Aleksandra iz Zameškega (Krško) v St. Peter (Novo mesto); Jurčec Milena iz Sv. Katarine (Laško) v Birčno vas (Novo mesto); Juršič Berta iz Svečine (Maribor levi breg) v Devici v Brezju (Maribor desni breg); Juvanc Rada

iz Ribnice (Kočevje) v Koprivnik (Kočevje); Keber Cecilija iz Kostanjevico (Krško) v Vel. Kostevnico (Litija); Kelenc Veronika iz Razbora (Laško) v Srednje Biestrico (Dolenja Lendava); Keržan Ivan iz Stare Oselice (Skofja Loka) v Tuhinju (Kamnik); Klavora Adolf iz Kranja v Zgornjo Dolino (Kranj); Klemenčič Milan iz Maribora k Sv. Marku (Ptuj); Kmecl Edmund iz Dobovca (Krško) v Sv. Jurij pod Kumom (Krško); Kmecl Božena iz Dobovca (Krško) v Sv. Jurij pod Kumom (Krško); Kmetec Jožef iz Prevoja (Smarje) k Sv. Marjeti (Maribor desni breg); Knafeč Alojzij iz Maribor (Murska Sobota) v Veliko Nedelje (Ptuj); Kocbek Jožef iz Safarskega (Ljutomer) v Vučjo vas (Ljutomer); Kocbek Jožef iz Safarskega (Ljutomer) v Vučjo vas (Ljutomer); Koce Vilma iz Starega trga (Crmomej) v Mengoš (Kamnik); Kocuvan Adolf iz Sv. Benedika (Maribor levi breg); v St. Andraž (Ptuj); Kočar Angela iz Stoperc (Smarje) v Gozd (Kamnik); Kodola Ana iz Teharjev (Celje) v Dramlje (Celje); Kodrič Leopoldina iz Sv. Marjete (Maribor levi breg) v Hajdino (Ptuj); Kolar Franc iz Rečice (Gornji grad) v Ljubno (Gornji grad); Kolar Marija iz Rečice (Gornji grad) v Ljubno (Gornji grad); Koman Marija iz Kostanjevico (Krško) v Ceplje (Crmomej); Korban Anton iz Dragatuša (Crmomej) v Sv. Lovrenca (Ptuj); Kordiš Matilda iz Drage (okraj Carbar, sav. banovina) v Javorniški Rovt (Radovljica); Korenčan Lovro iz Smihela (Novo mesto) v Rateče (Skofja Loka); Kosar Božena iz Vitanja (Konjice) v Sv. Florijanu (Konjice); Košorok Josip v Blok (Logatec) v Globoko (Brežice); Košorok Zora iz Velike Kostevnice (Litija) v Globoko (Brežice); Kotnik Bogdana iz Petrovč (Celje) v Rečico (Gornji grad); Kotnik Franc iz Vel. Nedelje (Ptuj) v Maribor; Kotnik Zorko iz Petrovč (Celje) v Rečico (Gornji grad); Kozelj Alojzij iz Jurkova (Laško) k Sv. Marjeti (Laško); Kramar Franc iz Blance (Brežice) v Trbovlje-Vode (Laško); Kranjšček Marija iz Žič (Konjice) v Strukovce (Murska Sobota); Križman Ana iz Sele (Skofja Loka) v Bukovico (Skofja Loka); Križman Angela iz Dol. Biestrice (Dol. Lendava) v Križevce (Ljutomer); Križman Jože iz Dol. Biestrice (Dol. Lendava) v Križevce (Ljutomer); Križnik Angela iz Pišec (Brežice) v Ziri (Logatec); Kuharič Martin iz Ovičaka (Kočevje) v Trboje (Kranj); Kulovc Terezija iz Dobia (Smarje) v Valtovas (Novo mesto); Kunaver Marija iz Odrancev (Novo mesto) v Senčur (Kranj); Lampič (Dol. Lendava) v Senčur (Kranj); Lampič Stanko iz Vrat (Prevalje) na Jesenice (Radovljica); Lovrač Bogomila iz Junkoštra (Laško) v Izlake (Litija); Lazar Pavla iz St. Jurja (Ljubljana okolica) v Tomišelj (Ljubljana okolica); Leskovec Ana iz Jevnice (Litija) v Polhov gradec (Ljubljana okolica); Lesnik Marjeta iz Sv. Jošta (Ljubljana okolica) v Lipovec (Dol. Lendava); Levstik Ljudmila iz Turja (Laško) v Struge (Kočevje); Ljubitič Barica iz Dragatuša (Crmomej) v Mirno peč (Novo mesto); Lončar Angela iz Kočevske reke (Kočevje) v Zitčevo vas (Maribor levi breg); Lorbec Maska iz Marije Snežne (Maribor levi br.); Lovrenčič Marija (Murska Sobota); Lužnik Franc iz Marije Snežne (Maribor levi breg) v Trdkovo (Murska Sobota); Malinger Milena iz Gančan (Dol. Lendava) v Stopiče (Novo mesto); Marčeta Oskar iz Brežic v savaško basovino; Marolt Urbas Antonija iz Senovca (Brežice) v Presejce (Ljubljana okolica); Meško Jakob iz Trdkove (Murska Sobota) v St. Rupert (Maribor levi breg); Meško Marija iz Trdkove (Murska Sobota) v St. Rupert (Maribor levi breg); Metelin Vera iz Kala (Laško) v Reko (Laško); Mežan Irma iz Sv. Ane (Maribor levi breg) v Novo mesto (Novo mesto); Mihelič Edvard iz Vrha pri Sv. Treh kraljih (Logatec) v Sv. Vidu (Logatec); Milkovič Adam iz Sel (Kamnik) v Homec (Kamnik); Milovanovič Nada

iz Zg. Polskave (Maribor desni breg) v Studence (Maribor desni breg); Mesej Marija iz Prečine (Novo mesto) v Trboje (Kranj); Modic Helena iz Smuke (Kočevje) na Trebelno (Krško); Mohorko Josip iz Ostričice (Prevalje) v Safarsko (Ljutomer); Ostrovernik Feliksa iz Birčne vasi (Novo mesto) v Središče (Ptuj); Pahor Ljudmila iz Gor. Radgone (Ljutomer) v Gornji grad; Pavličič Julij iz Majšperga (Ptuj) v Hajdino (Ptuj); Penko Pavla iz Dragatuša (Crmomej) v Crmomej; Perčič Antonija iz Sv. Petra (Smarje) na Vransko (Celje); Perharc Silvo iz Iga (Ljubljana okolica) na Goro (Kočevje); Perko Franc iz Stor (Celje) v Prevorje (Smarje); Petek Andrej iz Gore (Kočevje) v Doleno vas (Kočevje); Petelin Marija iz Roba (Kočevje) v Ribnico (Kočevje); Pipp Anton iz Sv. Duha (Maribor levi breg) v Zetale (Smarje); Pipp Bogomila iz Griblja (Crmomej) v Zetale (Smarje); Podboj Sabina iz Prezganja (Litija) na Rakek (Logatec); Pogačnik Stanislav iz Loga Zaplane (Ljubljana okol.) v Hrastnik (Laško); Pohar Sonja iz Marenberga (Prevalje) v Smarje; Polak Marija iz Ljubljane v Celje; Potočnik Irma iz Cepelj (Crmomej) v Negovo (Ljutomer); Potočnik Sonja iz Vitana (Konjice) v Laško; Povenjenj Marija iz Tišine (Mur. Sobota) v Podbico (Kranj); Povšnar Angela iz St. Jerneja (Krško) v Vitanje (Konjice); Požar Hilda iz Serdice (Murska Sobota) v Sv. Lovrenca (Maribor desni breg); Požeg Marija iz St. Vida (Logatec) v Ziče (Konjice); Prah Karel iz St. Janža (Ptuj) v Vurberg (Ptuj); Praprotnik Anton iz Smarja (Ljubljana okolica) v St. Vid (Ljubljana okolica); Prelog Mihael iz Celja v Svečino (Celje); Preskar Dragotina iz Vel. Podloga (Krško) v Mirno Peč (Novo mesto); Pretnar Ana iz Kapele (Ljutomer) v Smarje (Maribor levi breg); Puc Marija iz Ribnice (Kočevje) v Rob (Kočevje); Rak Evgenija iz Reke (Laško) v St. Ožbolt (Kamnik); Rapa Zora iz Rečice (Ljubljana okolica) v St. Gotard (Kamnik); Ravbar Hinko iz Zamošta (Dol. Lendava) v St. Jurij (Ljubljana okolica); Ravbar Marija iz Zamošta (Dol. Lendava) v St. Jurij (Ljubljana okolica); Roje Josip iz Smarja (Smarje) v Zusem (Smarje); Rojko Marija iz Izankovcev (Dol. Lendava) na Mulo (Prevalje); Roš Franciška iz Moščancev (Murska Sobota) v Vel. Dolino (Krško); Roth Zdenka iz Semnica (Crmomej) v Taljši vrh (Crmomej); Rutter Ivan iz Skorna (Gornji grad) v Kotlje (Gornji grad); Seliskar Marija iz Dobljih (Crmomej) v Stari trg (Logatec); Senegačnik Adolf iz Javorjev (Litija) v Smartno (Celje); Senekovič Alojzij iz St. Jerneja (Prevalje) v Vrata (Prevalje); Seranjek Ivan iz Sladkega vrha (Maribor levi breg) na Jezerko (Kranj); Šlokar Emilija iz Bogojine (Dol. Lendava) v Trdkovo (Murska Sobota); Šlokar Rastislav iz Bogojine (Dol. Lendava) v Trdkovo (Murska Sobota); Šoban Marija iz Podbrezja (Kranj) v Smarje (Ljubljana ok.); Sosič Albina iz Kala (Krško) k Sv. Marku (Ptuj); Spazzan Bertal iz Podlonka (Skofja Loka) v Zabcico (Skofja Loka); Sreč Martin v Tišine (Murska Sobota) v Izakovec (Dol. Lendava); Stanič Ernest iz Dobropolja (Kočevje) v Sodražico (Kočevje); Stante Jurij iz Smarja (Smarje) v Prevorje (Smarje); Stigar Eleonora iz Smarja (Smarje) v Stoparce (Smarje); Sterger Ana iz Radgone (Ljutomer) v Pobrezje (Maribor desni breg); Sudar Gabrijela iz Slivnice (Smarje) k Sv. Lenartu (Laško); Suhadolnik Vida iz St. Ilija (Slovenjgradec) v Toplice (Litija); Svetlič Daromil iz Marija Reke (Celje) v Zallog (Skofja Loka); Šaučič Andrej iz Predanovcev (Murska Sobota) v Sv. Križ (Smarje); Setina Danica iz Peč (Kamnik) v Dobljice (Crmomej); Škerlj Jožica iz Mavelena (Crmomej) v Metliško (Crmomej); Škulj Edvard iz Pištjana (Smarje) v Zg. Pirmišče (Ljubljana okolica); Šlibar Amalija iz Koroške Bele (Radovljica) v Podlonk (Skofja Loka); Soukal Magda iz Zetal (Smarje) v Cerkljico (Logatec); Špendl Avgust iz Pinc (Dol. Lendava) v St. Jurij (Maribor levi breg); Spirič Vera iz Stare Lipe (Crmomej) v savaško banovino; Strukelj Andrej iz Podbice (Kranj) na Videm (Brežice); Strukelj Vida iz Polhovega gradca (Ljubljana okolica) v Smartno (Kranj); Tavčar Marija iz Rakitne (Ljubljana ok.) v Borovnico (Ljubljana okolica).

Tauter Venčoslav iz Litije (Litija) na Dole (Litija); Tauželj Josip iz Zavrca (Ptuj) v Fram (Maribor desni breg); Tereščenko Kristina iz Mavelena (Crmomej) v Indijio (Ruma); Tomazič Ljudmila iz Smarja (Ljubljana okolica) na Ježico (Ljubljana ok.); Torelli Ana iz Stoparce (Smarje) v Ljubno (Radovljica); Urbančič Branko iz Ribnice (Kočevje) v Koprivnik (Kočevje); Urbinc Ana iz Buč (Smarje) v Izlake (Litija); Urleb Neža iz Kaplje (Prevalje) v Pomikvo (Smarje); Vahčić Nada iz Vidma (Brežice) v Zagorje (Litija); Valenčak Anton iz Bele Vode (Slovenjgradec) v Ravne (Slovenjgradec); Vaupot Viktor iz Starega Loga (Kočevje) v St. Ili (Slovenjgradec); Vehovec Marijeta iz Žužemberka (Novo mesto) v Zagradec (Novo mesto); Venturini Oskar iz Doba (Kamnik) v Čemšenik (Kamnik); Verderber Justina iz Studence (Maribor desni breg) v Ljuboje (Celje); Vidmar Miroslav iz Gor. Radgone (Ljutomer) v Marenberga (Prevalje); Virnik Milena iz Senčurja (Kranj) v Veleosvo (Kranj); Visenjak Marija iz Sv. Lovrenca (Ptuj) v Dornovo (Ptuj); Vodeb Vera iz Dobruška (Novo mesto) v Vel. Gaber (Litija); Vokáč Valerija iz Zemanjev (Murska Sobota) v Smartno (Slovenjgradec); Vollmayer Karel iz Mute (Prevalje) v Vuzenico (Prevalje); Vončina Elizabeta iz Sv. Jošta (Ljubljana ok.) v Tomišelj (Ljubljana okolica); Vrečke Miroslav iz Strukovcev (Murska Sobota) v Pečarovec (Murska Sobota); Wagner Ljudmila iz Device Mar. v Polju (Ljubljana okolica) v Ljubljano; Zabret Franciška iz Polja (Smarje) v Podbrezje (Kranj); Zadek Bogomir iz Telč (Krško) v Dob (Kamnik); Zalokar Ljudmila iz Hinj (Novo mesto) v Veliki Gaber (Litija); Završnik Ferdinand iz Mengša (Kamnik) na St. Urško goro (Kranj); Zeilhofer Olga iz Limbuša (Maribor desni breg) v Cven (Ljutomer); Zupančič Gabrijela iz Dupaj (Kranj) v Trzič; Zolohar Ciril iz Cerklj (Kranj) v St. Lenard (Skofja Loka); Znidaršič Marija iz Smihela (Gornji grad) v Skorn (Gornji grad); Znuđer Kristina iz Vel. Trna (Krško) v Rajhenburg (Brežice).

ŠPEDICIJA TURK LJUBLJANA

PREVZEMA

OCARINJENJE

vseh uvoznih in izvoznih artikl, in to hitro, skrbno in po najnižji tarifi. Revizija po njej deklariranega blaga in vse informacije brezplačno.

Telefon Interurban 24-59. Vilharjeva c. 33 (nasproti nove carinarnice).

PREVAZANJE

vsakovrstnega blaga bodisi kuriva, strojev, selitve itd. v Ljubljani in izven Ljubljane z vozovi na konjsko vprego kakor tudi s tremi najmodernejšimi avtomobili.

Telefon Interurban 21-57. Masarykova c. 9 nasproti tov. kolodvora.

ZANE GREY: BETTY ZANE

Zgodovinski roman iz ameriške revolucije

Polkovnik Zane je bil pravkar sklical svoje ljudi na posvet; slutil je, da bodo Indijanci poskusili kako peklenko zvijačo.

»Pojdj pod streho, Sam; bistro oprezuj na vse strani in pridi takoj povedat, če bi se kje kaj zgodilo.«

Vse popoldne je Jonatan Zane v mračni, trdovratni zakrknjenosti nabijal svoje puške in streljal. Eno izmed njih mu je bilo razneslo, druga je bila postala nerabna. Seveda so tudi ostali trije možje izvrstno streljali; a nedvomno je bila zasluga Jonatanove čudovite spretnosti, da je ostala hiša tako nedostopna. Streljal je z nenavadno težko puško debelega kalibra. V rokah krepkega moža, ki je moral biti dovolj močan, da je prenesel silni odboj, je bila pravi top. Indijanci so se kmalu naučili spoštovati to orožje in so se v velikem loku ogibali koč.

Zdaj pa, ko je odevala dolino tema, so imeli divjaki vse ugodnosti zase. Polkovnik Zane je s skrbjo pogledal bratu v počrneli obraz.

»Ali misliš, da se bo trdnjava držala?« je rekel s hripavim glasom. Drzen človek je bil, a zdaj je vendarle mislil na ženo in na otroke.

»Ako ne pride v štirindvajsetih urah pomoč, ne bo nihče živ ušel. Nitj Wetzel se ne bi mogel prebiti skozi ta indijanski obroč. Če se nam pa posreči, da še kak dan kľubujemo Indijancem, utegnemo izgubiti pogum in se utruditi; potem jih Girty ne bo mogel več držati na uzdi. Angležev ne štej; ti ne vedo kaj počenjati s tem načinom bojevanja. Streljati ne znajo, in kolikor morem presoditi, so nam prizadejali doslej vražje malo škode.«

»Na mesta, ljudje, in vsak naj misli na žene in otroke v kladuri.«

Dolgo časa — naselnikom, ki so bedeli in stražili, se je zdelo mnogo ur — ni bilo slišati nobenega glasu, in noben sovražnik se ni pokazal. Spet so bili tenki oblaki zagrnili mesec, tako da je sevala v dolino samo blede, medla svetloba. Čas se je vlekel, oblaki so postajali čedalje nepredirnejši, in nazadnje so mesec in zvezde popolnoma izginili. Se vedno ni bilo iz tabora divjakov nobenega znamenja, nobenega glasu.

»Kaj je bilo to?« je nenadoma šepnil polkovnik Zane.

»Sam je zaživžgal; pojdiva gor.« je odvrnil Jonatan.

Odhitela sta po stopnicah na vrh in odtod po lestvici v podstrešje. Zgoraj je bilo tema kakor v rogu. V tej egiptovski temi je bil zaman vsak požik, da bi se človek razgledal, in tako sta se po rokah in nogah plazila čez kupe kož, ki so pokrivala tla. Ko sta prišla do okenca, sta zagledala črnčevu postavu.

»Kaj je, Sam?« je šepnil Jonatan.

»Tu poglejte, masa Zane,« se je začel hripavi odgovor, in hkratu je črnec pokazal venjak v temno noč; slabotno svetlikanje, kakor da bi požarevala kresnica ali iskrica, ki odleti od gorečega polena. Jonatan je tiho zaklel.

»Preklete! Njihova stara ukana z ognjem. Saj sem vedel, da mora ta tišina nekaj pomeniti. V travi se plazijo proti nam, oboroženi z zažigalnimi puščicami, ki jih skrbno skrivajo, da jih ne bi svit izdal. A to pot jo bomo rdečim peklenščkom zasolili.«

Z napetim puškami so možje čakali, kaj bo. Spet je vzletela iskra od tal, tokrat bliže pri hiši. Komaj je bila njema medla svetloba ugasnila, je pok črnčeve puške že zbudil speči odmev; nato se je oglasi tuljenje, kakor da bi prihajalo tli izpod okna. Več temnih postav je nenadoma poskočilo kvišku, kakor da bi jih bila zemlja izbruhnila. Trenutek nato so začeli tisti posebni švist indijanskih lokov, iskre so zasršale, in majhni, repatičasti ognjeni žarki so v visokih parabolah šinili proti koči. Ker so bili prekratko namerjeni, so sičje popadali v travo in ugasnili. Jonatanova puška je zagrmela, in ena izmed bežečih postav se je zakotalila po tleh. Vrsta glasnih krikov z vseh strani okrog in okrog trdnjave je pozdravila ta zadnji strel, a niti en Indijanec ni vrnil svinčenke za svinčenko.

Zdaj se je obrnila to zažigalnih puščic proti kladari; brez učinka, čeprav je nekaj puščic zadelo ogrado. Polkovnik Zane je bil dal iz previdnosti okoli in okoli trdnjave pokositi visoko travo in sop-

je zlate rutice. Modrost tega ukrepa se je zdaj pokazala, zakaj zviti divjaki se niso mogli prilagoditi dovoli blizu, da bi bilj s svojimi zažigalnimi puščicami dosegli streho kladare. Ker jim je bil ta požikus izpodletel, so se Indijanci umaknili, da bi zasnovali drug vojni načrt.

»Poglejte!« je zdajci zaklical Jonatan.

Na cesti, kakih tri sto metrov od trdnjave, se je bila pokazala majhna pika; naprej je stala pri miru, potem se je jela sunkoma premikati, na desno, zdaj na levo, gor in dol kakor večča.

»Kaj vraga pomeni to?« je osuplo zamrmral polkovnik Zane. »Jack, na vse, kar je smešnega, ta stvar postaja čedalje večja.«

Lučka se je bližala, se opotekala po cesti, križem krazem, sem in tja, in se s čudovito hitrostjo bližala trdnjavi. Njeno gibanje je bilo zdaj podobno lenemu nihanju goreče svetiljke v temni noči. Se trenutek zasopel napetosti in za lučko se je pokazala vitka postava indijanskega vojščaka. Z neverjetno hitrostjo je dirjal po cesti proti trdnjavi; in v tem, ko je v razdalji kakih štirideset metrov z vso brzino zdrevil mimo ograde, je sprožil puščico. Kakor da bi žareča, leteča kača, je izstrelil opisal skladen lok, šinil preko kladare in se z mrzkim sikom zadržal v streho ene izmed zapuščenih koč. Ne da bi ga bila zadela katera izmed svinčenk, ki so se usirile po njem, je vojščak urno izginil oblegancem izpred oči.

Radijska patrolja — Roman v slikah.

79.

Copyright »Pantheon« & »Jutro«.

Sam in Pat ni sta mogla streljati na zločinca, da ne bi izpostavila smrtni nevarnosti obeh dečkov. Zato sta mirno pustila oditi zločinski par, ki je vzel s seboj oba dečka za talca.

Preteklo je dogovorjenih pet minut, odkar sta se odpeljala vojvoda in Ambrož.

»Pravim, pravim, da sta naju faldna grdo potegnila. Kaj naj storiva sedaj, ko sta že za deveto goro?«

»Le nikar ne brundaj! V zemljo se ne bosta vdrla. Ni vrag, da ju ne najdeva!«

»Verjetno je, da se bosta zatekla v kak svoj brigod. Zdi se mi pa, da bova še danes v njuni čestiti družbi. Le miren bodi!«

»Glej, ali ni to eden od dečkov z igrišča?«

»To je bilo sijajno!«

»Sijajno?«

CENE MALIM OGLASOM

Po 50 par za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 3.— za šifro ali dajanje naslovov plačajo oni, ki iščejo služb. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 12.— Dopisi in živitve se zaračunajo po Din 2.— za vsako besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.— Vsi ostali oglas se zaračunajo po Din 1.— za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 17.—

Mali oglasi

Ponudbam na šifre ne prilagajte znamk! Le, če zahtevate od Oglasnega oddelka »Jutra« odgovor, priložite

Din 3.— v znamkah

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vpsolati v pismu obenem z naročilom, ali pa po poštini položnici na čekovni račun, Ljubljana števil. 11.842, sicer se zaračuna k zgoraj navedenim pristojbinam še manipulacijska pristojbina Din 5.—

Vsa naročila in vprašanja, tičoča se malih oglasov, je naslavljati na: Oglasni oddelček »Jutra«, Ljubljana.

Službo dobi

Beseda 1 Din, davka 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Pletilje iščem na »flahmašino«, s pravico obrti (časnik). Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 21829-1

Strokovnega mojstra ki montira in daje v funkcijo stroje za izdelavo lepenke s pomočjo kolezarnega in holeridnega sprejema. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Strojarije«. 21828-1

Mlado natakario iščevo za mlekarstvo, kavarstvo, ki je veča nemščina; mesto stalno. Ponudbe s sliko na mlekarstvo »Zdravljak«, Hertzogovi. 21802-1

Ključavničarja vajenega tudi dela pri parnih napeljavah, sprejme takoj tovarna Vidmar, Savelje p. Jezica. 21933-1

Spretno prodajalko medne stroke. Bitem za Ljubljano. Starost 48 do 51 let, samica, znanje nemščine in slovenskine. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Hitve«. 21870-1

Za slaščičarno

v Ljubljani sprejem prodajalko. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Slaščičarstvo«. 21802-1

Blagajničarko

vestno, za restavracijo v Mariboru, sprejem. Ponudbe s sliko pod »Vestna« na podružnico Jutra, Maribor. 21825-1

Dekle

pridno, pošteno in zanesljivo, vajeno meštanske kuhinje in gospodinjskega dela, dobi takoj službo pri družini dveh oseb. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Smočina in marljivost«. 21804-1

Mesarja

v stroki popolnoma izvečbane, ki izdelava klobas, po možnosti z vzposojenostjo mojstra, sprejemamo takoj za večji obrat na dežel. Dopise na ogl. odd. »Jutra« pod »Vestne mesarje«. 21800-1

Kontoristinja

z večletno prakso, znenjem slovenskine, arhivirane in nemščine, večjo samostojnega knjigovodstva, sprejemamo. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Vestne stroje«. 21807-1

Frizerko

sprejemamo takoj. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra«. 21871-1

Službe išče

Vsaka beseda 50 par; lavec 3 Din, za dajanje naslova 5 Din, najmanjši znesek 12 Din.

Brivski pomočnik

z mojstrskim izpitom, 23 let star, vojašine prost, z znanjem nemškega jezika, dober bubštuer, išče službo. Nastop po dogovoru. Cenj. ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Brivce«. 21740-2

Službo sluge

inkasanta ali sluhno, iščem. Zmožen sem vseh poslov in kavlje. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 21802-2

Mesto hišnika

išče zakoniki par brez otrok. Nastop takoj ali pozneje. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 21803-2

Orožniška kuharica

išče službo na orožniško postajo ali k manjši družini. Varna in zanesljiva. B. K. 212, Metlika. 21805-2

Radiotelegrafist

išče službo. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Točen v delu«. 21707-3

Brivski-frizerski pomočnik

z mojstrskim izpitom, 18 let, mesto za takoj. Slavko Dolek, Jesenice, Krajca Petra cesta 17. 21802-2

Kolesa in šivalni stroji

provratnih znamk, skoraj novi, po neverjetno nizkih cenah napredaj pri »PRO-MET« (nasproti krizanske cerkve). 21908-6

Knjige

Beseda 1 Din, davka 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Šolske knjige

za VI. razred I. drž. realne gimnazije, dobro obravnane, kupim. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Šifro »Pocenje«. 21770-8

Pridelki

Beseda 1 Din, davka 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Dalmatinske smokve

za jelo, okusne, letošnje, po Din 5 kg Sever et Komp. Ljubljana. 21805-33

Avto, moto

Beseda 1 Din, davka 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Avto

malo rabljen, kupim. Ponudbe pod »10.000« na ogl. odd. »Jutra«. 21801-10

Kapital

Beseda 1 Din, davka 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Hranilne vloge

vrjednost papirje kupuje in prodaja oajbolje

Al. Planinšek

ag. bančnih kredit poslov, Ljubljana, Beethovnova ul. števil. 14/L. 21416

Bančno kom. zavod

Maribor, Aleksandrova 40, izvršuje najbolje nakup in prodajo

HRANILNIH VLOG

vseh denarnih zavodov — Za odgovor Din 2 znamki. 21716

Hranilno vlogo

Mestne hranilnice v Mariboru Din 50.000, kupim takoj. Al. Planinšek, Ljubljana, Beethovnova ul. 14 I. nad. Telefon 35-10. 21915-16

Kdo ima 30—50.000

pa bi rad kmalu postal milijonar, naj pošlje svoj naslov na Metija Jofek, — Bavorski dvor, Ljubljana, (Iznajdba). 21797-16

Posest

Beseda 1 Din, davka 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Hišo z gostilno

prilagodno tudi za trgovino, z večjim vrtom v Ljubljani, prodam za Din 250.000. Prevzame se lahko nekaj hipotek. Pristave Franjo, Ljubljana, Erjavčeva 23. 21781-30

Veliko zemljišče

travniki, skoraj ob glavni cesti v Ljubljani, uporabno za razno, prodam. Cena nizka. Sprejemam tudi knjižice. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 21916-30

Lepa hiša z večjo delavnico

in velikim vrtom v Domžalah — kakor tudi leca HISA Z DELAVNICO in velikim vrtom na Javorniku ob državni cesti — ugodno napredaj. Vzamejo se tudi hranilne knjižice. Vprašati pri Društvu posestnikov, Ljubljana, Salandrova 6. 21901-30

Hišo

z gospodarskim posojem in sadnim vrtom, na Gorjenškem, prodam ali dam v najem solidni družini. — Vodovod in elektrika v hiši. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 21862-20

Stanovanja

Beseda 1 Din, davka 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Stanovanje

dveh sob s pritliklami v mirni, ne novi hiši v Ljubljani, za zmerno ceno — iščem za 1. november. Ponudbe do 15. t. m. na ogl. odd. »Jutra« pod »Solidna stranka dveh oseb«. 21833-31a

Dijakne sobe

Beseda 1 Din, davka 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Dijaka

sprejemam na hrano in stanovanje po zelo nizki ceni. Gerbitove 2/L. 21834-32

Dijakinjo

sprejemam z dobro okrobo za ceno Din 250. Klevir, nemška konverzacija, nadzorstvo pri učenju, Strossmayerjeva 4/L, desno. Vo gal Poljanske c. 21910-32

Dijaka nižješolca

sprejemam z vso dobro okrobo za Din 400. — Sin gimnazist odličnjak — nemška pri učenju, Nemška konverzacija. — Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 21911-32

Dva dijaka

sprejemam v vso dobro okrobo za 400 Din. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 21807-32

Dijaka

sprejemam na stanovanje, Gledališka ulica 7, podprtiličje, Cernivec. 21807-32

Dijaka ali dijakinjo

nizjih razredov, sprejemam. Pomoč pri učenju, nemška konverzacija, Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 21875-32

2 boljši dijakinji

višje gimnazije, sprejemam na stanovanje in dobro hrano. Kopalnica na razpoložljivo. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 21861-32

Lepo sobo

oddam takoj ali 15. sept. solidnemu in stalnemu gospodu. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 21872-32

Sobe išče

Beseda 1 Din, davka 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Akademika

iščeta na periferiji mirno prijazno sobico za 300 Din. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 21836-23a

Ženitve

Vsaka beseda 2.— Din; davka 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 30 Din.

Gospodična

lastnica hiše, s potokovno 40.000 Din, se želi poročiti z gospodom, starih nad 32 let, Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Novo lepo življenje«. 21800-25

ULIČNI LOKAL

s kletjo, pisarniškimimi prostori, zlasti pripraven za tekstilno skladišče na debelo, oddamo v najem, s 1. oktobrom t. l. v Zagrebu, v Radišini ulici št. 5. Poblize na navedeno addresso ali telefon 48-23

na en oglas v »JUTRO«

INSERIRAJ V »JUTRO«!

100 uspehov

na en oglas v »JUTRO«

Benjamin CIMPERMAN

sodno-pisarniški uradnik

danes, dne 11. t. m., ob 9.30 uri, v 49. letu starosti po dolgem trpljenju mirno v Gospodu zaspal.

Murska Sobota, 11. septembra 1936.

Zalujoči:
MILKA CIMPERMAN, soproga;
DUŠAN, MAJDA, otroka;
LUDVIK, brat ter ostalo sorodstvo.

FABJAN ANTON

VIS. DAVČNI UPRAVITELJ V POKOJU

Spremili ga bomo v nedeljo, dne 13. septembra ob 4. uri popoldne iz mrtnišnice na mestno pokopališče. MARIBOR, 11. septembra 1936.

Zalujoče rodbine: FABJAN, JEZOVSEK, GROSELJ, HANKE, KRANJC in ostalo sorodstvo.

G. Th. Rothman: Gospod Kozamurnik gre na letovanje

Ali, joj, ko je hotel gospod Kozamurnik plačati, je do ušes zardel. Izkazalo se je namreč, da je bila njegova denarnica v drugem suknjiču, tisti suknjiču pa — v kovčegu... »Vrtnite mi ta čas vozovnico!« je rekel uradnik in položil listka v kraj.

Zasluzek

Beseda 1 Din, davka 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Potnik

z lastnim avtom, vzame za Stajarsko še kak artikel. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Dobere«. 21931-3

Vajenci (ke)

Kateri frizerski mojster

rabi vajenke? Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Ske«. 21884-1

Prodam

Beseda 1 Din, davka 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Holandske cvetne gomolje

bjajcint, tulipanov, narcis, krocusov itd., nudi Sever & Komp., Ljubljana. Povečavajte ceniki! 21804-6

Kolesa

Kolesa in šivalni stroji najboljši nemški fabrikat, najbolj poceni, dobite samo v Novi trgovini, Tyrševa 36. 21733-11

Stroji

Beseda 1 Din, davka 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Pisalni stroj

transportabel, dobro obravnan, kupim. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 21809-20

Kupim

Beseda 1 Din, davka 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Polno jermenik

zago 60-70 cm, tudi polnočni jermenik s cirk. in vsem potrebnim materijalom isto lokomobilo 8-12 k. s. kupim. Ponudbe na naslov Znidarič Vekoslav, lesna trgovina, Logarjeva pošta Križevci pri Ljutomu. 21737-7

Obrt

Beseda 1 Din, davka 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

3 legitimacijske slike

Vas stanajo 10 dinarjev — Leica film Pavlovčič. Po janska 12. 21649-30

V najem

Beseda 1 Din, davka 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Gostilno

v kateri se potopi 3 l. vina dnevno, dam v najem v centru. Več se izve v gostilni Mestni trg 13, Ljubljana. 21717-17

Lokali

Beseda 4 Din, davka 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Brivsko-frizerski salon

na prometnem kraju, poceni napredaj. Ugodne prilike! Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 21919-15

Stanovanje

Beseda 1 Din, davka 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

2-sobno stanovanje

lepo, s pritliklami, v I. nadstropju, oddam 1. novembra. Ogled od 10.—15. ure. Blewiceva 15, nasproti »Banske palače«. 21800-21

Enosob. stanovanje

oddam 1. oktobra. Poizve se na Tržaški cesti 4. 21900-21

Moderno stanovanje

kompletno, 2 sob, kabineta, kopalnice v I. nadstropju, oddam mirni stranki 2-3 odrasli oseb 1. novembra. Lepodvorska 25. 21902-21

Dvosob. stanovanje

vse parketirano, oddam za šifro ali dajanje naslova Trnova. 21833-21

Med mestom in deželo

oosreduje Jutrov mali oglasnik

Sobo odda

Beseda 1 Din, davka 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Opremljeno sobo

s posebnim vzhodom, oddam 1 ali 2 osebam. Istotam sprejemam gospoda kot sosedovaleca. — Idrijska 11 (Stan in dom). 21808-35